

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, № 6, ст.16)

{Із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 3498-IX від 22.11.2023}

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

1) частину другу статті 530 викласти в такій редакції:

"2. Якщо строк (термін) виконання боржником обов'язку не встановлений або визначений моментом пред'явлення вимоги, кредитор має право вимагати його виконання у будь-який час, крім випадків, установлених законом про банки і банківську діяльність. Боржник повинен виконати такий обов'язок у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства";

2) частину першу статті 536 викласти в такій редакції:

"1. За користування чужими грошовими коштами боржник зобов'язаний сплачувати проценти, якщо інше не встановлено договором між фізичними особами або законом про банки і банківську діяльність".

2. У статті 137 Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

абзац другий частини тринадцятої викласти в такій редакції:

"Не допускається забезпечення позову шляхом накладення арешту на кошти, що знаходяться в Національному банку України або іноземних банках на рахунках, відкритих Центральному депозитарію цінних паперів та/або кліринговим установам для забезпечення здійснення грошових розрахунків";

доповнити частиною чотирнадцятою такого змісту:

"14. Не допускається забезпечення позову шляхом накладення арешту на кошти, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку".

3. Частину четверту статті 150 Цивільного процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) викласти в такій редакції:

"4. Не допускається забезпечення позову шляхом накладення арешту на заробітну плату, пенсію та стипендію, допомогу по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, яка виплачується у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю (включаючи догляд за хворою дитиною), вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, на допомогу, яка виплачується касами взаємодопомоги, благодійними організаціями, а також на вихідну допомогу, допомогу по безробіттю, на кошти, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку, на майно (активи) або грошові кошти неплатоспроможного банку, банку, щодо якого прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених статтею 77 Закону України "Про банки і банківську діяльність" (крім ліквідації банку за рішенням його власників), а також на майно (активи) або грошові кошти Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Ця вимога не поширюється на позови про стягнення аліментів, про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, про відшкодування збитків, заподіяних кримінальним правопорушенням".

4. Частину першу статті 22¹ Закону України "Про Антимонопольний комітет України" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 50, ст. 472; 2004 р., № 13, ст. 181; 2014 р., № 34, ст. 1173) викласти в такій редакції:

"Суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції та про державну допомогу суб'єктам господарювання. Інформація, що становить банківську таємницю, надається у порядку та обсязі, визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність".

5. Частину другу статті 4 Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292; із змінами, внесеними Законом України від 19 червня 2020 року № 738-IX) викласти в такій редакції:

"Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку видає ліцензії на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках:

- 1) діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах;
- 2) діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах".

6. У Законі України "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами):

- 1) частини п'яту і шосту статті 4 викласти в такій редакції:

"Національний банк має право створювати підприємства, установи, відокремлені підрозділи (філії та представництва в Україні, а також представництва Національного банку за кордоном).

Національний банк, його підприємства, установи, відокремлені підрозділи (філії та представництва в Україні, а також представництва Національного банку за кордоном) мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням";

- 2) частини першу і другу статті 5 викласти в такій редакції:

"Національний банк щороку складає кошторис адміністративних витрат.

Національний банк України включає до кошторису адміністративних витрат витрати та інвестиції на забезпечення діяльності Національного банку, інвестиції у створення та розвиток матеріально-технічної бази Національного банку, а також витрати на виплату винагороди членам Ради Національного банку за виконання ними своїх функцій з деталізацією розміру, посад та періодичності виплат винагороди";

- 3) у частині першій статті 9:

пункт 11 викласти в такій редакції:

"11) розглядає аудиторський звіт та затверджує до 30 квітня наступного за звітним року річну фінансову звітність Національного банку, річний звіт про управління Національного банку, звіт про виконання кошторису адміністративних витрат Національного банку та розподіл прибутку до розподілу за звітний рік";

пункт 20 виключити;

- 4) у статті 10:

частину четверту викласти в такій редакції:

"Особа не може бути членом Ради Національного банку, якщо вона має представницький мандат або є членом Кабінету Міністрів України, або обіймає чи обіймала посаду керівника органу державної влади (заступника керівника) та іншого державного органу (якщо не минув один рік з дня її звільнення з такої посади), або є державним службовцем, або є особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або є керівником (заступником керівника) чи працівником державного підприємства, установи та організації, крім закладу вищої освіти (наукової установи), або є керівником політичної партії чи членом керівних органів політичної партії, або є особою, яка є членом наглядової ради чи членом правління чи працівником юридичної особи, державне регулювання та нагляд за діяльністю якої здійснює Національний банк, або є особою, яка перебуває у трудових

відносинах чи здійснює діяльність (виконує роботу), чи надає будь-які послуги на контрактній основі або на громадських засадах такій юридичній особі, або надає послуги відповідно до цивільно-правового договору цій юридичній особі, або є прямим чи опосередкованим власником акцій (часток, паїв) юридичної особи, державне регулювання та нагляд за діяльністю якої здійснює Національний банк";

після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

"Член Ради Національного банку, строк повноважень якого закінчився, перебуває на посаді до вступу на посаду новопризначеного члена Ради Національного банку".

У зв'язку з цим частини восьму - шістнадцяту вважати відповідно частинами дев'ятою - сімнадцятою;

частину чотирнадцяту викласти в такій редакції:

"Члени Ради Національного банку (крім Голови Національного банку) за виконання своїх функцій отримують винагороду за рахунок Національного банку. Щомісячна винагорода члена Ради Національного банку становить 50 відсотків максимального розміру посадового окладу члена Правління Національного банку. Виплата винагороди членам Ради Національного банку здійснюється щомісяця відповідно до встановленого Національним банком порядку";

5) частини другу і сьому статті 11 викласти в такій редакції:

"Засідання Ради Національного банку проводяться один раз на квартал";

"На засідання Ради Національного банку можуть бути запрошені представники суб'єктів підприємницької діяльності, науковці та інші фахівці";

6) частини другу і четверту статті 13 викласти в такій редакції:

"Основні засади грошово-кредитної політики та рішення Ради Національного банку з питань, визначених пунктами 3, 4, 6, 8-10, 12, 15, 17, 18 статті 9 цього Закону, є обов'язковими для виконання Правлінням Національного банку";

"Рада Національного банку не має права втручатися в діяльність Правління Національного банку при виконанні ним функцій і повноважень, визначених законом";

7) частину шосту статті 13¹ викласти в такій редакції:

"Засідання Аудиторського комітету проводяться один раз на квартал. У разі необхідності аудиторський комітет має право проводити позачергові засідання";

8) у частині першій статті 15:

у пункті 1:

абзац двадцять перший викласти в такій редакції:

"про створення та ліквідацію підприємств, установ Національного банку, відокремлених підрозділів (філій та представництв в Україні, а також представництв Національного банку за кордоном)";

доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"про встановлення вимог щодо формування буферів капіталу та їх значень для банків, банківських груп та підгруп банківських груп;

про встановлення економічних нормативів для банківських груп та підгруп банківських груп";

пункти 2 і 3 викласти в такій редакції:

"2) подає на затвердження Раді Національного банку річну фінансову звітність Національного банку, річний звіт про управління Національного банку, проект кошторису адміністративних витрат на наступний рік та інші документи і рішення відповідно до статті 9 цього Закону; надає на вимогу Ради Національного банку для інформування бухгалтерські, статистичні та інші необхідні для виконання її завдань відомості щодо діяльності Національного банку та банківської системи України, а також щодо ринків небанківських фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк;

3) визначає організаційні основи та структуру Національного банку, затверджує положення про відокремлені підрозділи (філії та представництва в Україні, а також представництва Національного банку за кордоном), структурні підрозділи (крім положення про підрозділ внутрішнього аудиту) та установи Національного банку, статuti його підприємств, порядок призначення керівників підрозділів (крім керівника підрозділу внутрішнього аудиту), підприємств та установ, визначає перелік функцій щодо управління діяльністю власного корпоративного недержавного пенсійного фонду, а також порядок здійснення таких функцій";

пункт 9 виключити;

9) частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

"Правління Національного банку є колегіальним органом та складається з семи осіб: Голови Національного банку, першого заступника та заступників Голови Національного банку";

10) частину четверту статті 17 викласти в такій редакції:

"Правління Національного банку має право утворити Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем та делегувати йому повноваження щодо здійснення банківського регулювання та нагляду, у тому числі застосування до банків та інших осіб, які можуть бути об'єктом перевірки Національного банку України, заходів впливу (санкцій), передбачених законами України, крім заходів, передбачених пунктами 11 і 12 частини першої статті 73 Закону України "Про банки і банківську діяльність";

11) частини першу і другу статті 20 викласти в такій редакції:

"Голова Національного банку має шістьох заступників, у тому числі одного першого заступника, які призначаються на посади та звільняються з посад Радою Національного банку за поданням Голови Національного банку.

Заступник Голови Національного банку призначається на посаду строком на сім років. Призначення на посади та звільнення з посад заступників Голови Національного банку здійснюється таким чином, щоб було забезпечено можливість проведення засідання Правління Національного банку відповідно до вимог частини третьої статті 17 цього Закону";

12) частину другу статті 22 викласти в такій редакції:

"До структури Національного банку входять центральний апарат, відокремлені підрозділи (філії та представництва в Україні, а також представництва Національного банку за кордоном) та юридичні особи, створені Національним банком для забезпечення його діяльності, які здійснюють діяльність виключно в межах завдань та функцій Національного банку, встановлених законом";

13) у статті 42:

у частині першій:

пункт 5 викласти в такій редакції:

"5) відкриває власні кореспондентські та металеві рахунки в закордонних банках і веде кореспондентські рахунки банків";

доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

"5¹) веде рахунки умовного зберігання (ескроу) банків та інших своїх клієнтів";

пункт 10 виключити;

пункти 19 і 22 викласти в такій редакції:

"19) має право здійснювати підтримку ліквідності центрального контрагента за ставкою не нижче ставки рефінансування Національного банку та в порядку, визначеному Національним банком, а також нараховувати відсотки на залишки коштів на рахунку центрального контрагента, відкритому в Національному банку";

"22) веде рахунки у національній валюті Центрального депозитарію цінних паперів (крім рахунків у цінних паперах) та клірингових установ";

доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Національний банк має право видавати кредити працівникам Національного банку";

14) частину шосту статті 52 виключити;

15) третє речення частини другої статті 64¹ замінити двома новими реченнями такого змісту: "Національний банк забезпечує правовий захист членів Правління Національного банку, інших службовців Національного банку, членів Ради Національного банку, залучених експертів, у тому числі після їх звільнення з посади в Національному банку чи після припинення повноважень члена Ради Національного банку або припинення цивільно-правових відносин з Національним банком, у разі подання проти них позовів або їх участі в адміністративному чи кримінальному провадженні, що пов'язані із виконанням ними своїх повноважень у Національному банку або наданням послуг Національному банку. Національний банк здійснює правовий захист зазначених у цій частині осіб, у тому числі шляхом забезпечення надання їм правової допомоги адвокатами та іншими фахівцями в галузі права";

16) пункт 1 частини першої статті 68 викласти в такій редакції:

"1) публікує на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку:

до 30 квітня наступного за звітним року - річну фінансову звітність Національного банку та річний звіт про управління Національного банку, затверджені Радою Національного банку;

до 30 числа другого місяця, наступного за звітним періодом, - фінансову звітність Національного банку за результатами першого кварталу, першого півріччя, дев'яти місяців".

7. У Законі України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30 із наступними змінами):

1) частину другу статті 1 викласти в такій редакції:

"Метою цього Закону є правове забезпечення захисту законних інтересів вкладників та інших клієнтів банків, сталого розвитку і стабільності банківської системи, а також створення сприятливих умов для розвитку економіки України і належного конкурентного середовища на фінансовому ринку";

2) у статті 2:

у частині першій:

визначення терміна "банк" викласти в такій редакції:

"банк - юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги";

абзац сьомий визначення терміна "банківська група" виключити;

визначення терміна "банківська ліцензія" викласти в такій редакції:

"банківська ліцензія - запис у Державному реєстрі банків про право юридичної особи або філії іноземного банку на здійснення банківської діяльності";

визначення терміна "державний реєстр банків" викласти в такій редакції:

"Державний реєстр банків - реєстр, що ведеться Національним банком України і містить визначені Національним банком України відомості про банки та їх відокремлені підрозділи, а також філії та представництва іноземних банків в Україні";

визначення терміна "капітал банку" викласти в такій редакції:

"власний капітал - власні кошти, залишкова вартість активів банку після вирахування всіх його зобов'язань";

визначення терміна "капітал регулятивний" викласти у такій редакції:

"регулятивний капітал - сума капіталу 1 рівня, який складається з основного капіталу 1 рівня та додаткового капіталу 1 рівня, та капіталу 2 рівня";

визначення терміна "ключовий учасник юридичної особи" викласти у такій редакції:

"ключовий учасник юридичної особи, у тому числі ключовий учасник у структурі власності банку (далі - ключовий учасник юридичної особи/ключовий учасник у структурі власності банку) - будь-яка фізична особа, яка володіє часткою у статутному капіталі (акціями) такої юридичної особи, юридична особа, яка володіє часткою (пакетом акцій) у розмірі 2 і більше відсотків у статутному капіталі такої юридичної особи, і при цьому:

1) якщо юридична особа має більше ніж 20 учасників - фізичних осіб, ключовими учасниками вважаються 20 учасників - фізичних осіб, частки яких є найбільшими;

2) якщо однакові за розміром частки (пакети акцій) у статутному капіталі юридичної особи належать більше ніж 20 учасникам - фізичним особам, ключовими учасниками вважаються всі фізичні особи, які володіють часткою (пакетом акцій) у розмірі 2 і більше відсотків у статутному капіталі такої юридичної особи;

3) вважається, що публічна компанія не має ключових учасників";

визначення терміна "материнський банк" викласти в такій редакції:

"материнський банк - український банк, який не є дочірньою компанією іншого українського банку або банківської холдингової компанії та серед дочірніх та/або асоційованих компаній якого є банк та/або інша фінансова установа, та/або компанія, для якої надання фінансових послуг є переважним видом діяльності";

визначення терміна "норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу банку" викласти в такій редакції:

"нормативи достатності капіталу - співвідношення основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу до сукупної експозиції під ризиком";

визначення терміна "реорганізація банку" викласти в такій редакції:

"реорганізація банку - злиття, приєднання, виділ, поділ банку, зміна його організаційно-правової форми (перетворення), наслідком яких є передача його майна, коштів, прав та обов'язків правонаступникам, прийняття його майна правонаступником";

визначення терміна "учасники банківської групи" викласти у такій редакції:

"учасники банківської групи - банки, інші фінансові установи, компанії, для яких надання фінансових послуг є переважним видом діяльності, банківські холдингові компанії, компанії з надання допоміжних послуг, які мають спільного контролера";

доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

"видача банківської ліцензії - внесення Національним банком України до Державного реєстру банків запису про право юридичної особи або філії іноземного банку на здійснення банківської діяльності";

"відкликання банківської ліцензії - виключення Національним банком України з Державного реєстру банків запису про право юридичної особи або філії іноземного банку на здійснення банківської діяльності";

"достатність внутрішнього капіталу - величина капіталу, визначена банком/відповідальною особою банківської групи згідно з вимогами Національного банку України, достатня для покриття всіх суттєвих ризиків, притаманних банку/банківській групі, та дотримання встановлених Національним банком України вимог";

"достатність внутрішньої ліквідності - обсяг ліквідності, визначений банком/відповідальною особою банківської групи згідно з вимогами Національного банку України, достатній для покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних з ліквідністю, притаманних банку/банківській групі, та дотримання встановлених Національним банком України вимог";

"комбінований буфер капіталу - сукупний розмір буферів капіталу: буфера консервації, контрициклічного буфера, буфера системної важливості, буфера системного ризику";

"компанія, для якої надання фінансових послуг є переважним видом діяльності, - юридична особа, частка доходу якої від реалізації фінансових послуг за результатами попереднього звітного року становить 50 і більше відсотків загального обсягу чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)";

"коефіцієнт левериджу - співвідношення капіталу 1 рівня до сукупних активів та позабалансових зобов'язань";

"колективна придатність - наявність у членів ради банку, членів правління банку спільних/сукупних знань, навичок, професійного та управлінського досвіду в обсязі, необхідному (достатньому) для розуміння всіх аспектів діяльності банку, адекватної оцінки ризиків, на які банк може наражатися, прийняття виважених рішень, а також для забезпечення ефективного управління та контролю за діяльністю банку в цілому з урахуванням функцій, покладених на такий орган законом, статутом банку та його внутрішніми документами";

"профіль ризику банку - результат оцінки рівня ризиків банку на певну дату до врахування заходів для мінімізації ризиків, а також з урахуванням таких заходів, у розрізі кожного з видів ризику та в агрегованому вигляді";

частину другу викласти в такій редакції:

"Терміни "асоційована компанія", "материнська компанія", "фінансова холдингова компанія", "компанія з надання допоміжних послуг", "споживач фінансових послуг", "фінансові послуги", "фінансова установа" вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг";

3) у статті 7:

частину сьому доповнити пунктом 24 такого змісту:

"24) затвердження порядку щорічного оцінювання ефективності діяльності наглядової ради, включаючи критерії оцінювання виконання стратегії та/або бізнес-плану розвитку державного банку та результатів такого оцінювання";

частину десяту доповнити третім реченням такого змісту: "На наглядову раду та правління державного банку поширюються положення статті 37 цього Закону щодо колективної придатності та щодо ефективного управління та контролю за діяльністю банку";

частину дванадцяту викласти в такій редакції:

"Члени наглядової ради державного банку повинні відповідати вимогам цієї статті, а також вимогам до керівника банку, встановленим статтею 42 цього Закону. Не допускається призначення особи на посаду члена наглядової ради державного банку, якщо таке призначення може призвести до конфлікту інтересів. Не може бути членом наглядової ради державного

банку особа, яка має не погашену або не зняту в установленому законодавством порядку судимість та/або яка піддавалася адміністративному стягненню за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією";

пункти 1, 3 і 5 частини тринадцятої викласти в такій редакції:

"1) є або протягом останніх п'яти років була керівником (крім незалежного члена наглядової ради) цього державного банку та/або його філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу чи юридичної особи, у якій цей державний банк має істотну участь";

"3) є пов'язаною особою (крім незалежного члена наглядової ради) цього державного банку";

"5) є власником істотної участі, керівником, посадовою особою та/або членом ради чи іншого органу управління, працівником іншого банку, зареєстрованого в Україні, або особою, яка має можливість впливати на прийняття рішень із основних напрямів діяльності та/або здійснює значний вплив на управління та діяльність іншого банку, зареєстрованого в Україні";

у частині чотирнадцятій:

пункти 1 і 2 викласти в такій редакції:

"1) є або протягом останнього року була керівником (крім члена наглядової ради) цього державного банку або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу;

2) зазначена у пунктах 5, 6 і 8-11 частини тринадцятої цієї статті";

доповнити пунктами 4- 6 такого змісту:

"4) є пов'язаною особою (крім члена наглядової ради - представника держави) цього державного банку;

5) є або протягом останнього року була працівником цього державного банку та/або його філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу чи юридичної особи, у якій цей державний банк має істотну участь;

6) отримує або протягом останнього року отримувала від цього державного банку або юридичних осіб, у яких цей державний банк має істотну участь, істотні доходи, крім доходів у вигляді винагороди за виконання функцій члена наглядової ради (при цьому істотними є доходи, що перевищують 5 відсотків сукупного річного доходу такої особи за відповідний рік)";

частину двадцять першу викласти в такій редакції:

"Незалежні члени наглядової ради державного банку призначаються вищим органом на підставі подання конкурсної комісії протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідного подання. Члени наглядової ради державного банку вступають на посаду після їх погодження Національним банком України відповідно до статті 42 цього Закону";

абзац перший частини двадцять другої викласти в такій редакції:

"До виключної компетенції наглядової ради державного банку належить прийняття рішень з питань, визначених частиною сьомою статті 39 цього Закону, а також";

пункт 4 частини тридцять третьої викласти в такій редакції:

"4) на вимогу не менше ніж п'яти членів наглядової ради державного банку або Національного банку України в разі, якщо член наглядової ради державного банку неналежним чином виконує свої посадові обов'язки або не відповідає кваліфікаційним вимогам";

частину тридцять восьму викласти в такій редакції:

"Виконавчим органом державного банку, що здійснює поточне управління діяльністю державного банку, є правління державного банку. Голова та члени правління державного банку призначаються та звільняються з посади наглядовою радою державного банку за пропозицією комітету наглядової ради державного банку з питань призначень та винагород посадовим особам. Комітет наглядової ради державного банку з питань призначень та винагород посадовим особам визначає кандидатів на заміщення посад голови та членів правління державного банку за результатами конкурсного відбору, який проводиться в порядку, визначеному наглядовою радою державного банку. Конкурс на посаду голови або члена правління державного банку оголошується не менш як за три місяці до закінчення строку повноважень відповідно голови або члена правління державного банку. Строк повноважень голови та членів правління державного банку визначається статутом державного банку та не може перевищувати п'ять років із правом призначення на новий строк за результатами конкурсного відбору. Повноваження правління державного банку визначаються статутом державного банку. Порядок скликання і проведення засідань, голосування, прийняття і оформлення рішень правління державного банку визначається статутом державного банку та

положенням про правління державного банку. Голова та члени правління державного банку повинні сумлінно виконувати покладені на них обов'язки, діяти в інтересах державного банку та уникати конфлікту інтересів. Голова та члени правління державного банку повинні відповідати кваліфікаційним вимогам";

після частини тридцять восьмої доповнити новою частиною такого змісту:

"Національний банк України погоджує на посади голову та членів правління державного банку відповідно до статті 42 цього Закону. Голова правління державного банку вступає на посаду після його погодження Національним банком України".

У зв'язку з цим частини тридцять дев'яту - сорок п'яту вважати відповідно частинами сороковою - сорок шостою;

4) статтю 9 викласти в такій редакції:

"Стаття 9. Банківський нагляд на консолідованій основі

Банківський нагляд на консолідованій основі - це нагляд, що здійснюється Національним банком України за банківською групою з метою забезпечення стабільності банківської системи та обмеження ризиків, на які наражається банк внаслідок участі в банківській групі, шляхом регулювання, моніторингу та контролю ризиків банківської групи у визначеному Національним банком України порядку.

Національний банк України з метою здійснення нагляду на консолідованій основі має право визначати в межах банківської групи підгрупи, що складаються принаймні з двох учасників банківської групи, та здійснювати за ними нагляд на субконсолідованій основі.

Критерії визначення таких підгруп встановлюються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Банківська група, підгрупи банківської групи, учасники банківської групи зобов'язані дотримуватися вимог, встановлених Національним банком України відповідно до цього Закону.

Національний банк України має право визначати умови, за яких на учасника банківської групи не поширюються вимоги, встановлені Національним банком України відповідно до цього Закону, у тому числі щодо врахування звітності учасників банківської групи під час складання консолідованої/субконсолідованої звітності, розрахунку нормативів банківської групи/підгрупи банківської групи, враховуючи, зокрема, розмір активів учасників банківської групи, співвідношення їхніх активів до консолідованих активів банківської групи, характер їхньої діяльності та взаємовідносин з іншими учасниками банківської групи.

Національний банк України має право встановлювати вимоги до банківської групи та/або підгруп банківської групи на консолідованій та субконсолідованій основі щодо:

- 1) організації ефективної системи корпоративного управління;
- 2) організації комплексної, адекватної та ефективної системи внутрішнього контролю, що включає систему управління ризиками та внутрішній аудит;
- 3) наявності облікових процедур, інформаційних систем, необхідних для забезпечення виконання вимог на консолідованій основі;
- 4) складання та порядку подання консолідованої та субконсолідованої звітності;
- 5) достатності капіталу:
 - мінімальні вимоги щодо достатності основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу;
 - підвищені вимоги щодо достатності основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу згідно з частиною двадцять п'ятою цієї статті;
 - вимоги щодо комбінованого буфера капіталу;
 - вимоги щодо достатності внутрішнього капіталу;
- 6) достатності ліквідності:
 - мінімальні значення нормативів ліквідності;
 - підвищені значення нормативів ліквідності згідно з частиною двадцять п'ятою цієї статті;
 - вимоги щодо достатності внутрішньої ліквідності;
- 7) економічних нормативів кредитного ризику, інвестування;
- 8) лімітів та обмежень стосовно певних видів діяльності, у тому числі щодо діяльності на території інших держав;
- 9) порядку подання необхідної звітності та інформації;

10) розроблення планів підтримання достатності капіталу та достатності ліквідності, безперервної діяльності, фінансування у кризових ситуаціях, відновлення діяльності.

Національний банк України визначає для банківської групи та/або підгруп банківської групи:

- 1) порядок розрахунку основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу та їх достатності;
- 2) вимоги щодо оцінки достатності внутрішнього капіталу та внутрішньої ліквідності;
- 3) вимоги щодо формування та порядку розрахунку буферів капіталу/комбінованого буфера капіталу, значення буферів капіталу.

Національний банк України має право встановлювати для банківської групи та/або підгруп банківської групи коефіцієнт левериджу, визначати його значення та порядок розрахунку.

Юридична або фізична особа, яка має намір стати контролером банківської групи, через визначену нею уповноважену особу зобов'язана повідомити про це Національний банк України та надати Національному банку України відомості про таку банківську групу, у тому числі структуру власності банківської групи та види діяльності її учасників, у порядку, встановленому Національним банком України.

У разі виявлення банківської групи, яка не ідентифікована контролером банківської групи або ідентифікована ним не в повному складі, Національний банк України у визначеному ним порядку ідентифікує таку банківську групу та приймає рішення про визнання банківської групи або про визнання зміни структури власності банківської групи.

Національний банк України має право вимагати від контролера банку, банківської групи, учасників банківської групи, інших юридичних та фізичних осіб подання інформації та копій документів, необхідних для ідентифікації банківської групи. Контролер банку, банківської групи, учасники банківської групи, інші юридичні та фізичні особи зобов'язані надати Національному банку України на його письмову вимогу та в установленний ним строк відповідну інформацію та копії документів.

Небанківські фінансові установи, які є учасниками банківської групи, підлягають нагляду з боку Національного банку України в межах нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі відповідно до цього Закону.

Керівник банківської холдингової компанії, його заступники, члени виконавчого органу, члени наглядової ради, головний бухгалтер повинні відповідати вимогам до керівників банків, установленим цим Законом.

Банківська група зобов'язана визначити серед учасників банківської групи відповідальну особу банківської групи - банк, спроможний забезпечити виконання вимог, установлених Національним банком України до банківської групи, та погодити її з Національним банком України. У банківській групі, до складу якої входить материнський банк, відповідальною особою є цей материнський банк.

Погодження Національним банком України відповідальної особи банківської групи здійснюється в порядку, визначеному Національним банком України.

До погодження Національним банком України відповідальної особи банківської групи або в разі, якщо за висновком Національного банку України відповідальна особа, визначена банківською групою, не спроможна забезпечити виконання функцій відповідальної особи, відповідальною особою є банк - учасник банківської групи з найбільшим значенням активів за останній звітний період (квартал).

Учасник банківської групи не пізніше 10 робочих днів після зміни своєї структури власності та/або видів діяльності зобов'язаний повідомити про це відповідальну особу банківської групи.

Відповідальна особа банківської групи зобов'язана повідомити Національний банк України про зміну структури власності банківської групи та/або видів діяльності її учасників не пізніше 30 календарних днів після настання таких змін.

Національний банк України має право вимагати від відповідальної особи банківської групи інформацію щодо учасників банківської групи, необхідну для здійснення банківського нагляду на консолідованій основі. Відповідальна особа банківської групи зобов'язана надавати Національному банку України на його вимогу та в установленний ним строк відповідну інформацію.

Відповідальна особа банківської групи зобов'язана забезпечити дотримання банківського групою та підгрупами банківської групи вимог, установлених Національним банком України відповідно до цього Закону.

Відповідальна особа банківської групи складає консолідовану/ субконсолідовану звітність на основі звітності учасників банківської групи/підгруп банківської групи у порядку, визначеному Національним банком України.

Учасники банківської групи зобов'язані подавати відповідальній особі банківської групи звіти, інформацію та документи, необхідні для підготовки консолідованих звітів, та забезпечувати виконання вимог щодо нагляду на консолідованій основі.

Загальна сума прямої та/або опосередкованої участі учасників банківської групи у статутному капіталі юридичної особи, що не є фінансовою установою, не повинна перевищувати 15 відсотків регулятивного капіталу банківської групи.

Загальна сума прямої та/або опосередкованої участі учасників банківської групи у статутному капіталі всіх юридичних осіб, які не є фінансовими установами, не повинна перевищувати 60 відсотків регулятивного капіталу банківської групи.

Національний банк України за результатами оцінки банківської групи, проведеної ним під час нагляду на консолідованій основі в порядку та спосіб, визначені Національним банком України, має право:

1) встановлювати підвищені вимоги щодо достатності капіталу та підвищені значення економічних нормативів;

2) вимагати від відповідальної особи банківської групи, її керівників, контролера банківської групи вжиття заходів, спрямованих на усунення порушень банківського законодавства, виконання нормативно-правових актів Національного банку України, підтримання на достатньому рівні капіталу та ліквідності для покриття усіх суттєвих ризиків банківської групи та/або підгруп банківської групи, поліпшення якості корпоративного управління, системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками.

Національний банк України здійснює контроль за операціями між учасниками банківської групи, а також за операціями між учасниками банківської групи та пов'язаними з ними особами.

Відповідальна особа банківської групи зобов'язана забезпечити проведення щорічної аудиторської перевірки річної консолідованої фінансової звітності банківської групи аудиторською фірмою та подати результати такої перевірки до Національного банку України в установленому ним порядку. Вимоги щодо проведення щорічної аудиторської перевірки учасниками банківської групи визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Національний банк України має право вимагати від відповідальної особи банківської групи розширення предмета аудиторської перевірки в порядку та обсягах, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України.

Відповідальна особа банківської групи має право укладати договори на проведення щорічної аудиторської перевірки річної консолідованої фінансової звітності банківської групи з однією аудиторською фірмою не більше ніж сім років поспіль.

Аудиторська фірма (аудитор), що здійснює аудиторську перевірку річної фінансової звітності учасника банківської групи, річної консолідованої фінансової звітності банківської групи та/або надає інші аудиторські послуги, зобов'язана (зобов'язаний) письмово повідомити Національний банк України про виявлені під час проведення аудиторської перевірки та/або надання інших аудиторських послуг порушення банківського законодавства, а також про будь-які події чи факти, що можуть становити суттєву загрозу безпеці та надійності учасника банківської групи або всієї банківської групи, про сумніви щодо їх можливості продовжувати діяльність на безперервній основі не пізніше наступного дня після їх виявлення.

Аудиторська фірма (аудитор) на вимогу Національного банку України зобов'язана (зобов'язаний) надати Національному банку України робочі документи з питань аудиту річної фінансової звітності учасника банківської групи, річної консолідованої фінансової звітності банківської групи";

5) частину другу статті 14 викласти в такій редакції:

"Засновники банку та власники істотної участі у банку повинні мати бездоганну ділову репутацію та задовільний фінансовий/майновий стан";

6) у статті 15:

перше речення частини першої викласти в такій редакції:

"Банк має повне найменування українською та іноземною мовою (іноземними мовами), а також може мати скорочене найменування українською та іноземною мовою (іноземними мовами)";

частину другу викласти в такій редакції:

"Банк може мати печатку зі своїм повним найменуванням";

7) у статті 16:

частину першу викласти в такій редакції:

"Статут банку повинен відповідати вимогам Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Закону України "Про акціонерні товариства", цього Закону та інших законів України";

пункти 1, 5, 8 та 12 частини другої викласти в такій редакції:

"1) найменування банку, у тому числі скорочене (за наявності)";

"5) розмір, порядок формування статутного капіталу банку, види акцій банку, їх номінальна вартість та загальна кількість";

"8) порядок внесення змін до статуту банку";

"12) положення про внутрішній аудит банку";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"Банк має право подати проект статуту банку до Національного банку України для отримання висновку щодо відповідності проекту статуту вимогам законодавства України. Національний банк України розглядає проект статуту банку в порядку та строки, визначені нормативно-правовими актами Національного банку України".

У зв'язку з цим частини третю - восьму вважати відповідно частинами четвертою - дев'ятою;

частину п'яту викласти в такій редакції:

"Банк подає до Національного банку України документи для погодження змін до статуту банку, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу, виключно після повної сплати учасниками внесків до статутного капіталу";

8) після статті 16 слова та цифру

"Глава 3

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ БАНКІВ" виключити;

9) у статті 17:

назву, частини першу і другу викласти в такій редакції:

"Стаття 17. Створення та державна реєстрація юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність

Юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, створюється у порядку, визначеному законодавством України, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

Юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, подає документи для проведення її державної реєстрації виключно після погодження Національним банком України статуту цієї юридичної особи";

у частині третій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"Особа, уповноважена засновником (засновниками) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, для погодження статуту цієї юридичної особи подає до Національного банку України разом із заявою про погодження статуту такі документи";

пункти 4 і 10 викласти в такій редакції:

"4) документи, визначені Національним банком України, що містять інформацію про:

відповідність ділової репутації засновника, а для засновника - юридичної особи - також і членів виконавчого органу та/або наглядової ради та всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння істотною участю в юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, установленим Національним банком України вимогам;

відповідність фінансового стану засновника - юридичної особи, майнового стану засновника - фізичної особи, а також фінансового/майнового стану всіх осіб, які здійснюватимуть опосередковане володіння істотною участю в юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, установленим Національним банком України вимогам;

наявність у засновника (засновників) достатньої кількості власних коштів для здійснення заявленого внеску до статутного капіталу, джерела походження таких коштів";

"10) висновок (попередній висновок) Антимонопольного комітету України стосовно концентрації та/або дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законодавством України";

частину четверту викласти в такій редакції:

"Особа, уповноважена засновником (засновниками) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, для погодження статуту цієї юридичної особи додатково подає до Національного банку України встановлені частиною другою статті 34¹ цього Закону документи щодо засновників - іноземних юридичних осіб та встановлені частиною третьою статті 34¹ цього Закону документи щодо засновників - фізичних осіб - іноземців";

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

"Особа, уповноважена засновником (засновниками) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, для погодження набуття істотної участі в цій юридичній особі зобов'язана подати до Національного банку України встановлений частинами першою - третьою статті 34¹ цього Закону пакет документів щодо засновників - власників істотної участі в цій юридичній особі та щодо осіб, які мають намір опосередковано володіти істотною участю в такій юридичній особі".

У зв'язку з цим частини п'яту - десяту вважати відповідно частинами шостою - одинадцятою;

друге речення частини шостої замінити двома новими реченнями такого змісту: "Національний банк України одночасно з розглядом питання про погодження статуту розглядає питання про погодження або заборону набуття істотної участі в юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, відповідно до статей 34, 34¹ цього Закону. Погодження набуття істотної участі в юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, є умовою для погодження Національним банком України статуту цієї юридичної особи";

після частини шостої доповнити новою частиною такого змісту:

"Національний банк України має право вимагати, а засновник (засновники) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, а також особи, які набувають істотну участь у цій юридичній особі після її державної реєстрації, інші особи, які мали або мають правовідносини з особою, якої стосується запит, зобов'язані надати Національному банку України додаткову інформацію, документи та пояснення, необхідні для уточнення/перевірки наданих відповідно до вимог цієї статті документів/інформації та/або для підтвердження виконання встановлених законодавством України вимог".

У зв'язку з цим частини сьому - одинадцяту вважати відповідно частинами восьмою - дванадцятою;

після частини восьмої доповнити новою частиною такого змісту:

"Засновник (засновники) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, а також особи, які набувають істотну участь у цій юридичній особі після її державної реєстрації, зобов'язані надати Національному банку України документи, визначені нормативно-правовими актами Національного банку України, що підтверджують відповідність їх фінансового/майнового стану та ділової репутації встановленим законодавством України вимогам".

У зв'язку з цим частини дев'яту - дванадцяту вважати відповідно частинами десятою - тринадцятою;

частину десяту викласти в такій редакції:

"Засновнику (засновникам) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, забороняється відчужувати та обтяжувати зобов'язаннями належні йому (їм) акції (паї) такої юридичної особи, а власникам опосередкованої істотної участі в такій юридичній особі забороняється відчужувати належну їм участь у ній до видачі цій юридичній особі банківської ліцензії. Правочин, вчинений з порушенням цієї заборони, є нікчемним. Національний банк України письмово інформує юридичну особу, яка має намір здійснювати банківську діяльність, сторони за таким правочином, депозитарні установи, які обслуговують рахунки в цінних паперах сторін за таким правочином, та Центральний депозитарій цінних паперів про нікчемність такого правочину, а також розміщує відповідну інформацію на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку України не пізніше наступного робочого дня після дня, коли йому стало відомо про вчинення такого правочину";

частину одинадцяту виключити;

частини дванадцяту та тринадцяту викласти в такій редакції:

"Забороняється здійснювати банківську діяльність без банківської ліцензії.

Особи, винні у здійсненні банківської діяльності без банківської ліцензії, несуть цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно із законом";

10) статтю 18 викласти в такій редакції:

"Стаття 18. Підстави для відмови в погодженні статуту юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність

Національний банк України має право відмовити юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, у погодженні статуту, у разі якщо:

- 1) подано неповний пакет документів, необхідних для погодження статуту;
- 2) документи містять недостовірну інформацію;
- 3) документи не відповідають вимогам та/або містять інформацію/відомості, що свідчать про порушення законів України чи нормативно-правових актів Національного банку України;
- 4) ділова репутація засновника, а для засновника - юридичної особи і членів її виконавчого органу та/або наглядової ради, та/або хоча б однієї особи, через яку здійснюватиметься опосередковане володіння істотною участю в юридичній особі, що має намір здійснювати банківську діяльність, не відповідає вимогам, встановленим Національним банком України;
- 5) фінансовий стан засновника - юридичної особи та/або майновий стан засновника - фізичної особи, та/або фінансовий/майновий стан хоча б однієї особи, через яку здійснюватиметься опосередковане володіння істотною участю в юридичній особі, що має намір здійснювати банківську діяльність, не відповідає вимогам, встановленим Національним банком України;
- 6) засновник не мав власних коштів для здійснення заявленого внеску до статутного капіталу та/або джерела походження таких коштів є непідтвердженими;
- 7) структура власності самої юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, та/або особи, що набуває істотну участь у такій юридичній особі, не відповідає вимогам щодо її прозорості, встановленим Національним банком України;
- 8) сплачений статутний капітал юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, не відповідає вимогам щодо мінімального розміру статутного капіталу, встановленим статтею 31 цього Закону;
- 9) хоча б одній особі, яка набуде істотну участь у юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, після її державної реєстрації заборонено набуття істотної участі відповідно до статей 34, 34¹ цього Закону.

Національний банк України не має права відмовити юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, у погодженні статуту з інших підстав, крім зазначених у цій статті";

11) у статті 19:

у частині другій:

пункт 2 виключити;

пункти 4, 5 і 7 викласти в такій редакції:

"4) відомості про кількісний склад наглядової ради, правління;

5) відомості та документи, визначені Національним банком України, що доводять:

наявність як мінімум трьох осіб, призначених членами правління, у тому числі голови правління;

відповідність керівників банку, керівника підрозділу внутрішнього аудиту, головної посадової особи банку, відповідальної за управління ризиками, - головного ризик-менеджера, головної посадової особи банку, відповідальної за здійснення контролю за дотриманням норм (комплаєнс), - головного комплаєнс-менеджера кваліфікаційним вимогам;

відповідність наглядової ради та правління банку вимогам щодо колективної придатності, встановленим Національним банком України;

наявність банківського обладнання, комп'ютерної техніки, інформаційних систем та інших інформаційних ресурсів, необхідних для досягнення цілей банку, приміщень, що відповідають вимогам, установленим Національним банком України, організаційної структури та відповідних спеціалістів, необхідних для забезпечення надання банківських та інших фінансових послуг, а також забезпечення здійснення внутрішнього контролю, у тому числі управління ризиками";

"7) стратегію банку та бізнес-план на три роки, складені згідно з вимогами, встановленими Національним банком України";

після частини третьої доповнити трьома новими частинами такого змісту:

"Національний банк України має право вимагати, а засновник (засновники) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, власники істотної участі в ній, інші особи, які мали або мають правовідносини з особою, якої стосується запит, зобов'язані надати Національному банку України додаткову інформацію, документи та пояснення, що є необхідними для уточнення/перевірки наданих відповідно до вимог цієї статті документів/інформації та/або для підтвердження виконання встановлених законодавством України вимог.

Юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, зобов'язана повідомляти Національний банк України в установленому ним порядку про будь-які суттєві зміни в інформації та/або документах, поданих нею до Національного банку України з метою отримання банківської ліцензії.

Юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, зобов'язана забезпечити особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення доступність банківських та інших фінансових послуг, у тому числі доступ до приміщень, у яких здійснюється обслуговування клієнтів банку".

У зв'язку з цим частини четверту - сьому вважати відповідно частинами сьомою - десятою; частини сьому і восьму викласти в такій редакції:

"Національний банк України приймає рішення про надання банківської ліцензії чи про відмову в її наданні протягом трьох місяців з дня отримання повного пакета документів, визначених цим Законом.

Національний банк України протягом двох робочих днів з дня прийняття рішення про видачу банківської ліцензії:

вносить відповідний запис до Державного реєстру банків;

надає банку витяг з Державного реєстру банків про видачу банківської ліцензії";

частину дев'яту замінити двома новими частинами такого змісту:

"Юридична особа набуває статусу банку і право на здійснення банківської діяльності після видачі їй банківської ліцензії.

Національний банк України розміщує інформацію про видані банківські ліцензії на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України у визначеному ним порядку".

У зв'язку з цим частину десятю вважати частиною одинадцятою;

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

"Керівники банку, головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер, керівник підрозділу внутрішнього аудиту та особи, які мають істотну участь у банку, зобов'язані протягом усього часу, упродовж якого вони зберігають свій статус або мають істотну участь у банку, відповідати вимогам цього Закону, інших законів України та нормативно-правових актів Національного банку України";

12) у статті 19¹:

у частині першій:

пункт 5 викласти в такій редакції:

"5) хоча б один із керівників юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, та/або її головний ризик-менеджер, та/або її головний комплаєнс-менеджер, та/або керівник її підрозділу внутрішнього аудиту не відповідає кваліфікаційним вимогам";

доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

"5¹) організація корпоративного управління, системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками, юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, не відповідає обсягам та складності видів діяльності, які ця юридична особа має намір здійснювати як банк згідно зі стратегією та/або бізнес-планом";

пункти 6 і 7 викласти в такій редакції:

"6) не призначені як мінімум три члени правління, у тому числі голова правління;

7) відсутні банківське обладнання, комп'ютерна техніка, інформаційні системи та інші інформаційні ресурси, приміщення, що відповідають вимогам, установленим Національним банком України";

доповнити пунктами 8-10 такого змісту:

"8) відсутні організаційна структура та/або спеціалісти, необхідні для забезпечення надання банківських та інших фінансових послуг, а також для забезпечення здійснення внутрішнього контролю, у тому числі управління ризиками, відповідно до вимог законодавства;

9) структура управління, у тому числі організаційна, та здійснення операційної діяльності юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, або банківської групи, до складу якої входить така юридична особа, може перешкоджати ефективному здійсненню нагляду Національним банком України;

10) стратегія банку, бізнес-план, фінансові показники, зокрема рівень достатності капіталу, не обґрунтовані та/або не реалістичні (зокрема, складені на підставі нереалістичних даних і включають припущення та можливі прогнози, які неможливо підтвердити розрахунками), та/або свідчать про те, що юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, не зможе здійснювати таку діяльність відповідно до вимог законодавства України";

частину другу викласти в такій редакції:

"Національний банк України має право відмовити у видачі банківської ліцензії юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, у разі невиконання її засновником (засновниками) та/або власниками істотної участі вимог частини десятої статті 17 цього Закону";

13) у статті 23:

частину першу викласти в такій редакції:

"Банк має право відкривати відокремлені підрозділи (філії, відділення, представництва тощо) на території України";

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"Банк зобов'язаний забезпечити відповідність діяльності відокремленого підрозділу вимогам законів України та нормативно-правових актів Національного банку України".

У зв'язку з цим частини другу - дев'яту вважати відповідно частинами третьою - десятою;

частини третю, четверту і шосту викласти в такій редакції:

"Банк зобов'язаний повідомити Національний банк України про відкриття відокремленого підрозділу та про зміни в діяльності відокремленого підрозділу банку у визначених Національним банком України випадках.

Національний банк України включає відомості про відокремлені підрозділи банку та про зміни в їх діяльності до Державного реєстру банків на підставі повідомлення банку";

"Вимоги до повідомлення банку про відкриття відокремленого підрозділу та про зміни в діяльності відокремленого підрозділу, порядок включення відомостей про відокремлені підрозділи банку та зміни в їх діяльності до Державного реєстру банків визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України";

частини восьму - десяту виключити;

14) у статті 24:

пункти 2 і 3 частини другої викласти в такій редакції:

"2) банківський нагляд у державі, в якій зареєстровано іноземний банк, з урахуванням отриманої Національним банком України інформації в цілому відповідає Основним принципам ефективного банківського нагляду Базельського комітету з питань банківського нагляду, у тому числі в частині забезпечення ефективного нагляду на консолідованій основі;

3) законодавство держави, в якій зареєстровано іноземний банк, за оцінкою Національного банку України, здійсненою в установленому ним порядку, не містить положень, які можуть перешкоджати/обмежувати взаємодію між Національним банком України та наглядовими/контролюючими органами такої держави та/або перешкоджати Національному банку України у здійсненні ним наглядових повноважень щодо такої філії іноземного банку";

частину четверту викласти в такій редакції:

"Акредитація філії іноземного банку здійснюється шляхом внесення до Державного реєстру банків запису про право філії іноземного банку на здійснення банківської діяльності";

пункт 5 частини шостої викласти в такій редакції:

"5) відомості, що доводять відповідність керівника і головного бухгалтера, головного ризик-менеджера, головного комп'ютерно-менеджера, керівника підрозділу внутрішнього аудиту філії іноземного банку вимогам щодо професійної придатності та ділової репутації, встановленим Національним банком України";

частину восьму викласти в такій редакції:

"Національний банк України має право відмовити в акредитації філії іноземного банку з таких підстав:

1) подано неповний пакет документів та/або подані документи не відповідають вимогам цього Закону та/або нормативно-правових актів Національного банку України та/або містять недостовірну інформацію;

2) банківське обладнання, комп'ютерна техніка, інформаційні системи та інші інформаційні ресурси, приміщення філії не відповідають установленим Національним банком України вимогам;

3) відсутні організаційна структура та/або спеціалісти, необхідні для забезпечення надання банківських та інших фінансових послуг відповідно до встановлених Національним банком України вимог;

4) кандидатури керівника та/або головного бухгалтера, та/або головного ризик-менеджера, та/або головного комплаєнс-менеджера, та/або керівника підрозділу внутрішнього аудиту філії не відповідають вимогам цього Закону та/або нормативно-правових актів Національного банку України щодо професійної придатності та ділової репутації;

5) структура управління, у тому числі організаційна, та здійснення операційної діяльності іноземного банку та/або банківської групи, до складу якої він входить, може мати негативні наслідки для клієнтів філії та/або може перешкоджати ефективному здійсненню нагляду Національним банком України;

6) ділова репутація та/або фінансовий стан іноземного банку, та/або ділова репутація та/або фінансовий/майновий стан власників істотної участі в іноземному банку не відповідають вимогам, установленим Національним банком України;

7) структура власності іноземного банку не відповідає вимогам щодо прозорості, установленим Національним банком України;

8) законодавство держави, в якій зареєстровано іноземний банк, за оцінкою Національного банку України, здійсненою в установленому ним порядку, містить положення, які можуть перешкоджати/обмежувати взаємодію між Національним банком України та наглядовими/контролюючими органами такої держави та/або перешкоджати Національному банку України у здійсненні ним наглядових повноважень щодо такої філії іноземного банку;

9) банківський нагляд у державі, в якій зареєстровано іноземний банк, з урахуванням отриманої Національним банком України інформації не відповідає Основним принципам ефективного банківського нагляду Базельського комітету з питань банківського нагляду";

15) частину третю статті 25 викласти в такій редакції:

"Національний банк України має право відмовити банку в наданні дозволу на створення дочірнього банку, філії чи представництва банку на території іншої держави:

1) у разі невиконання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку України, установлених для створення дочірніх банків, філій чи представництв банків на території України;

2) якщо банківський нагляд у цій державі, з урахуванням отриманої Національним банком України інформації, не відповідає Основним принципам ефективного банківського нагляду Базельського комітету з питань банківського нагляду;

3) якщо законодавство цієї держави, за оцінкою Національного банку України, здійсненою в установленому ним порядку, містить положення, які можуть перешкоджати/обмежувати взаємодію між Національним банком України та наглядовими/контролюючими органами такої держави та/або перешкоджати Національному банку України у здійсненні ним наглядових повноважень щодо філії, представництва чи дочірнього банку";

16) частину другу статті 26 викласти в такій редакції:

"Реорганізація може здійснюватися шляхом злиття, приєднання, поділу, виділу, перетворення";

17) частини другу і п'яту статті 27 викласти в такій редакції:

"Реорганізація за рішенням власників банку здійснюється згідно із законодавством України, за умови надання попереднього дозволу Національного банку України на реорганізацію банку та затвердження Національним банком України плану реорганізації банку";

"Національний банк України не дає дозволу на реорганізацію банку у разі, якщо є достатні підстави вважати, що реорганізація загрожує інтересам вкладників та інших кредиторів і банк, створений у результаті реорганізації, та/або банк, який не припиняється як юридична особа у

результаті приєднання до нього або виділу з нього, не відповідатимуть визначеним цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України вимогам щодо економічних нормативів діяльності, управління банком, а також вимогам, яким має відповідати юридична особа для отримання банківської ліцензії”;

18) пункт 6 частини першої статті 28 викласти в такій редакції:

”6) склад наглядової ради та правління банку після реорганізації”;

19) статтю 30 викласти в такій редакції:

”Стаття 30. Структура регулятивного капіталу банку

Регулятивний капітал банку є сумою:

1) капіталу 1 рівня, який складається з основного капіталу 1 рівня та додаткового капіталу 1 рівня, складовою якого є, зокрема, інструмент з умовами списання/конверсії;

2) капіталу 2 рівня.

Національний банк України визначає:

1) порядок розрахунку основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня, їх складові та вирахування;

2) вимоги до складових основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня, у тому числі до джерел їх формування, а також умови їх включення до капіталу банку;

{Абзац восьмий підпункту 19 пункту 7 розділу I із змінами, внесеними згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

3) вимоги щодо мінімального розміру регулятивного капіталу;

4) порядок та умови погодження або надання дозволу банку на включення окремих складових основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня до капіталу такого банку.

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

Банк має право включати до капіталу банку окремі складові основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня з визначених Національним банком України відповідно до пункту 1 частини другої цієї статті, за умови:

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

відсутності відмови або отримання дозволу Національного банку України;

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

дотримання встановлених Національним банком України вимог.

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

Особа, яка надає банку кошти для формування складових основного капіталу 1 рівня, додаткового капіталу 1 рівня, капіталу 2 рівня, зобов’язана підтвердити джерела їх походження.

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

Інструмент з умовами списання/конверсії є капітальним інструментом банку, зобов’язання за яким є безстроковими та у разі настання події, визначеної у договорі/проспекті емісії, припиняються (повністю чи частково) шляхом списання або обміну на прості акції додаткової емісії банку. Зобов’язання щодо сплати процентів/доходу за інструментом з умовами списання/конверсії припиняються відповідно до умов, визначених у договорі/проспекті емісії.

{Абзац п'ятнадцятий підпункту 19 пункту 7 розділу I із змінами, внесеними згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

Банк має право відновити (повністю або частково) списані зобов’язання за основною сумою інструменту з умовами списання/конверсії після отримання відповідного дозволу Національного банку України, умови та порядок надання якого визначає Національний банк України.

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

Особа, яка є власником інструменту/інструментів з умовами конверсії, та особа, яка прямо та/або опосередковано володіє істотною участю в цій особі, яка в разі конверсії такого інструменту/інструментів набуватиме/збільшуватиме прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами істотну участь у банку, повинна (повинні) на момент включення та протягом усього часу включення такого інструменту/інструментів до додаткового капіталу I рівня відповідати вимогам до ділової репутації та фінансового/майнового стану осіб, які набувають/збільшують істотну участь у банку, встановленим цим Законом і нормативно-правовими актами Національного банку України.

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

Банк має право здійснити викуп, погашення, дострокове погашення інструменту з умовами списання/конверсії та субординованого боргу після отримання відповідного дозволу Національного банку України, умови та порядок надання якого визначаються Національним банком України";

{Підпункт 19 пункту 7 розділу I доповнено новим абзацом згідно із Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

20) частини другу - четверту статті 32 викласти в такій редакції:

"Формування та збільшення статутного капіталу банку здійснюються за рахунок грошових внесків, крім випадків, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, Законом України "Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" та Законом України "Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків" протягом строку їх дії. Грошові внески для формування та збільшення статутного капіталу банку резиденти України здійснюють у гривні, а нерезиденти - в іноземній вільно конвертованій валюті або у гривні. Наявність збитків у банку не є перешкодою для збільшення статутного капіталу банку.

Статутний капітал банку не повинен формуватися з непідтверджених джерел, а також за рахунок коштів, використання яких для формування статутного капіталу заборонено законом.

Юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, до видачі їй банківської ліцензії має право витрачати кошти, що вносяться засновником (засновниками) для формування її статутного капіталу, виключно з метою підготовки до здійснення нею банківської діяльності";

21) статтю 33 викласти в такій редакції:

"Стаття 33. Акції банку та паї банку

Банки здійснюють емісію власних акцій відповідно до законодавства України про господарські товариства та цінні папери з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Банк не має права придбавати власні акції (паї), якщо це може призвести до порушення банком вимог щодо достатності капіталу, передбачених частиною першою статті 35 цього Закону.

Банк, що має намір придбати власні акції (паї) у розмірі менше 3 відсотків статутного капіталу, зобов'язаний письмово повідомити про це Національний банк України за 15 календарних днів до вчинення правочинів.

Національний банк України має право заборонити банку придбання власних акцій (паїв), якщо це може призвести до погіршення фінансового стану банку.

Банк має право придбати власні акції (паї) у розмірі, що дорівнює або перевищує 3 відсотки статутного капіталу, з урахуванням розміру власних акцій (паїв), що знаходяться у власності банку, за умови погодження Національним банком України такого придбання згідно з установленними ним вимогами та порядком.

Правочин з придбання власних акцій (паїв), вчинений банком без погодження Національного банку України або всупереч його забороні, є нікчемним. Національний банк України інформує банк, сторони за таким правочином, депозитарні установи, які обслуговують рахунки в цінних паперах сторін за таким правочином, та Центральний депозитарій цінних паперів про нікчемність такого правочину, а також розміщує відповідну інформацію на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України не пізніше наступного робочого дня після дня, коли йому стало відомо про вчинення такого правочину.

Банк здійснює емісію власних акцій у порядку, встановленому законодавством про ринки капіталу та організовані товарні ринки. Банку дозволяється виступати посередником щодо купівлі-продажу власних акцій або паїв";

22) статтю 34 викласти в такій редакції:

"Стаття 34. Істотна участь та структура власності банку

Особа, яка має намір набути істотну участь у банку або збільшити її таким чином, що така особа буде прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами володіти 10, 25, 50 та 75 і більше відсотками статутного капіталу банку чи правом голосу за акціями (паями) у статутному капіталі банку та/або незалежно від формального володіння справляти значний вплив на управління або діяльність банку, зобов'язана повідомити про свої наміри цей банк і Національний банк України з одночасним поданням до Національного банку України повного пакета документів, визначених цим Законом і нормативно-правовими актами Національного банку України, для погодження набуття або збільшення істотної участі у банку.

Набуття або збільшення істотної участі у банку без погодження Національного банку України не допускається, крім випадків, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України, у яких допускається наступне погодження фактично набутої або збільшеної істотної участі у банку.

У визначених Національним банком України випадках особа зобов'язана звернутися до Національного банку України за погодженням набутої або збільшеної істотної участі у банку після її фактичного набуття або збільшення у строки та порядку, встановлені Національним банком України. Національний банк України до прийняття відповідного рішення має право тимчасово заборонити використання такій особі права голосу щодо відповідних акцій (паїв) банку у визначеному статтею 73 цього Закону порядку.

У разі якщо зазначений у частинах першій і третій цієї статті банк має ліцензію на провадження професійної діяльності на ринках капіталу, Національний банк України інформує Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку про осіб, які мають намір набути або збільшити істотну участь у такому банку або звернутися до Національного банку України за погодженням набутої або збільшеної істотної участі у банку після її фактичного набуття або збільшення.

Особа, яка має намір передати істотну участь у банку будь-якій іншій особі або зменшити таку участь настільки, що її частка у статутному капіталі банку або право голосу виявиться нижче рівнів, визначених частиною першою цієї статті, або передати контроль над банком іншій особі, зобов'язана повідомити про свої наміри цей банк та Національний банк України в установленому ним порядку.

Національний банк України має право заборонити власнику істотної участі у банку на строк до шести місяців відчужувати акції (паї) банку, що йому належать, та/або частку у статутному капіталі (пакет акцій) юридичної особи, через яку така особа володіє істотною участю у банку, якщо до банку застосовано захід впливу у вигляді віднесення банку до категорії проблемних або обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій, у тому числі операцій із пов'язаними з банком особами.

Структура власності банку повинна відповідати вимогам Національного банку України щодо прозорості. Банк зобов'язаний щороку подавати до Національного банку України відомості про свою структуру власності, а також повідомляти Національний банк України про всі зміни структури власності банку в порядку та строки, установлені Національним банком України. Власники істотної участі у банку та ключові учасники у структурі власності банку зобов'язані протягом 10 робочих днів з дня настання відповідних змін надавати банку інформацію та документи, необхідні для формування відомостей про структуру власності банку.

Банк зобов'язаний повідомляти Національний банк України про факти набуття або збільшення істотної участі у цьому банку, а також про факти зменшення істотної участі особи в цьому банку настільки, що розмір участі такої особи у цьому банку виявиться нижче рівнів, визначених частиною першою цієї статті, протягом трьох робочих днів з дня, коли йому стало про це відомо.

Банк зобов'язаний оприлюднювати інформацію про структуру своєї власності та всі зміни у структурі власності в обсязі та порядку, визначених Національним банком України.

Власник істотної участі в банку зобов'язаний повідомляти Національний банк України про всі зміни в інформації, яку він надає згідно з цим Законом, в обсязі та порядку, встановлених Національним банком України.

Національний банк України має право у визначеному ним порядку встановлювати наявність значного чи вирішального впливу на управління або діяльність юридичної особи, у тому числі банку, та визнавати особою власником істотної участі в банку. Ознаки наявності значного чи вирішального впливу на управління або діяльність юридичної особи, у тому числі банку, визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

У разі виявлення невідповідності ділової репутації та/або фінансового/майнового стану власника істотної участі у банку вимогам цього Закону або нормативно-правових актів Національного банку України та/або якщо у Національного банку України є підстави вважати, що володіння такою особою істотною участю у банку може створити суттєві загрози належному управлінню банком, інтересам вкладників та інших кредиторів банку чи негативно вплинути на

його фінансовий стан, Національний банк України має право тимчасово заборонити такому власнику істотної участі у банку використання права голосу. Національний банк України розміщує відповідне рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України не пізніше наступного робочого дня після його прийняття.

Набуття істотної участі у банку не повинно здійснюватися за рахунок непідтверджених джерел, а також за рахунок коштів або майна, використання яких для формування статутного капіталу заборонено законом";

23) доповнити статтями 34¹ та 34² такого змісту:

"Стаття 34¹. Порядок погодження набуття або збільшення істотної участі в банку

Особа, яка має намір набуття істотну участь у банку або збільшити її з перевищенням граничних значень, визначених частиною першою статті 34 цього Закону (далі - заявник), подає до Національного банку України:

1) повідомлення про намір набуття або збільшення істотної участі у банку;

2) документи та відомості, визначені Національним банком України, необхідні для ідентифікації:

заявника та всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння істотною участю у банку;

всіх юридичних осіб, у яких заявник та особи, які здійснюватимуть володіння істотною участю у банку, є власниками істотної участі та/або керівниками;

асоційованих осіб кожної фізичної особи, яка володітиме істотною участю в банку;

3) документи та відомості, визначені Національним банком України, для оцінки відповідності ділової репутації заявника та всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння істотною участю у банку, установленим Національним банком України вимогам;

4) документи, визначені Національним банком України, що підтверджують відповідність фінансового/майнового стану заявника та всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння та/або контроль за істотною участю у банку, у тому числі про наявність власних коштів для набуття або збільшення істотної участі у банку та джерела їх походження, установленим Національним банком України вимогам;

5) схематичне зображення структури власності банку з урахуванням набуття або збільшення істотної участі у банку;

6) висновок (попередній висновок) Антимонопольного комітету України стосовно концентрації та/або дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законодавством України;

7) копію договору або іншого документа (його проекту), на підставі якого набуватиметься або збільшуватиметься істотна участь у банку;

8) бізнес-план банку на три роки, складений відповідно до встановлених Національним банком України вимог (подається, якщо внаслідок набуття або збільшення істотної участі особа самостійно або спільно з іншими особами набуває контроль над банком).

Іноземна юридична особа, яка має намір набуття або збільшити істотну участь у банку, додатково подає до Національного банку України такі документи:

1) копія рішення уповноваженого органу управління іноземної юридичної особи про участь у банку в Україні;

2) письмовий дозвіл на участь іноземної юридичної особи у банку в Україні, виданий уповноваженим контролюючим органом держави, в якій зареєстровано головний офіс іноземної юридичної особи, якщо законодавством цієї держави вимагається отримання зазначеного дозволу, або письмове заповнення іноземної юридичної особи про відсутність у законодавстві відповідної держави вимог щодо отримання такого дозволу.

Фізична особа - іноземець, яка має намір набуття або збільшити істотну участь у банку, додатково подає до Національного банку України письмовий дозвіл на участь у банку в Україні, виданий уповноваженим контролюючим органом держави, в якій вона має постійне місце проживання, якщо законодавством цієї держави вимагається отримання зазначеного дозволу, або письмове заповнення про відсутність у законодавстві відповідної держави вимог щодо отримання такого дозволу.

Особи, які мають намір набуття або збільшити істотну участь у банку, зобов'язані надати Національному банку України документи, визначені нормативно-правовими актами Національного банку України, що підтверджують відповідність свого фінансового/майнового

стану та ділової репутації встановленим Національним банком України вимогам.

Національний банк України погоджує набуття або збільшення істотної участі іноземною юридичною особою та фізичною особою - іноземцем за таких умов:

1) держава, в якій зареєстрована/має постійне місце проживання іноземна особа, на належному рівні забезпечує виконання міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) банківський нагляд у державі, в якій зареєстровано іноземний банк, що набуває або збільшує істотну участь, з урахуванням отриманої Національним банком України інформації в цілому відповідає Основним принципам ефективного банківського нагляду Базельського комітету з питань банківського нагляду, у тому числі в частині забезпечення ефективного нагляду на консолідованій основі;

3) законодавство держави, в якій зареєстрована/має постійне місце проживання іноземна особа, за оцінкою Національного банку України, здійсненою в установленому ним порядку, не містить положень, які можуть перешкоджати/обмежувати взаємодію між Національним банком України та наглядовими/контролюючими органами такої держави та/або перешкоджати Національному банку України у здійсненні ним наглядових повноважень.

Національний банк України розглядає документи, подані для погодження набуття або збільшення істотної участі у банку, та приймає рішення за результатами такого розгляду протягом двох місяців з дня отримання повного пакета відповідних документів у визначеному Національним банком України порядку (крім випадків розгляду пакетів документів, поданих стратегічними інвесторами, які подають заявку на участь у конкурсі відповідно до Закону України "Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків, у капіталізації яких взяла участь держава"). Вимоги до оформлення документів, що подаються до Національного банку України, визначаються Національним банком України. Національний банк України за результатами розгляду документів приймає рішення про погодження чи про заборону набуття або збільшення істотної участі у банку.

Для погодження набутої або збільшеної істотної участі у банку після її фактичного набуття або збільшення особа подає до Національного банку України документи, визначені цією статтею. Національний банк України за результатами розгляду таких документів приймає рішення про погодження чи про відмову у погодженні набутої/збільшеної істотної участі у банку.

Національний банк України має право заборонити особі набувати або збільшувати істотну участь у банку або відмовити в погодженні набутої/збільшеної істотної участі у банку після її фактичного набуття або збільшення, у разі якщо:

1) особою подано неповний пакет документів, документи містять недостовірну інформацію або не відповідають вимогам законів України та/або нормативно-правових актів Національного банку України, не розкрито Національному банку України (приховано від Національного банку України) інформацію, що має істотне значення для вирішення питання про погодження набуття або збільшення істотної участі у банку;

2) ділова репутація особи, а для юридичної особи - також членів її виконавчого органу та/або наглядової ради, хоча б одного з власників істотної участі в юридичній особі та/або хоча б однієї особи, через яку здійснюватиметься опосередковане володіння та/або контроль за істотною участю у банку, не відповідає вимогам, установленим Національним банком України;

3) фінансовий стан юридичної особи та/або майновий стан фізичної особи або хоча б однієї особи, через яку здійснюватиметься опосередковане володіння істотною участю у банку, не відповідає вимогам, установленим Національним банком України;

4) особа не має достатньо власних коштів для набуття або збільшення істотної участі у банку або не підтвердила відповідність джерел походження таких коштів вимогам, установленим Національним банком України;

5) набуття або збільшення особою істотної участі у банку загрожуватиме інтересам вкладників та інших кредиторів банку або суперечитиме антимонопольному законодавству України, або може призвести до погіршення фінансового стану банку;

6) структура власності юридичної особи та/або структура власності банку після набуття або збільшення істотної участі не відповідає/не відповідатиме вимогам щодо прозорості, установленим Національним банком України;

7) набуття або збільшення особою істотної участі в банку може негативно вплинути на забезпечення належного управління банком;

8) набуття або збільшення особою істотної участі у банку може перешкоджати здійсненню Національним банком України ефективного банківського нагляду;

9) не виконана хоча б одна з умов, зазначених у частині п'ятій цієї статті.

Національний банк України не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення, повідомляє заявника в письмовій формі (у паперовому або електронному вигляді з дотриманням вимог законодавства України) про рішення, прийняте за результатами розгляду пакета документів, та надає (надсилає) копію такого рішення. У рішенні про заборону набуття або збільшення істотної участі, а також у рішенні про відмову у погодженні набутої/збільшеної істотної участі у банку після її фактичного набуття або збільшення зазначаються підстави прийняття такого рішення.

У разі якщо Національний банк України не повідомив заявника про заборону набувати або збільшувати істотну участь у банку або про відмову у погодженні набутої/збільшеної істотної участі в банку у строк, визначений цією статтею, таке набуття або збільшення вважається погодженим.

Особа, якій Національний банк України погодив набуття або збільшення істотної участі у банку, має право на реалізацію свого наміру протягом шести місяців з дня отримання погодження. Цей строк може бути продовжений Національним банком України за обґрунтованим клопотанням такої особи, але не більше ніж на шість місяців. У разі спливу строку для реалізації наміру щодо набуття або збільшення істотної участі у банку особа зобов'язана повторно погодити таке набуття або збільшення у порядку, встановленому цією статтею.

Особа зобов'язана повідомити банк про погодження Національним банком України набуття або збільшення істотної участі у ньому та надати банку інформацію про свою структуру власності та розмір істотної участі у банку.

Національний банк України має право скасувати рішення про погодження набуття або збільшення істотної участі та вимагати відчуження відповідних акцій (паїв) банку, у разі якщо виявлено, що документи, подані для такого погодження, містять недостовірну інформацію, яка вплинула або могла вплинути на прийняття Національним банком України рішення про погодження набуття або збільшення істотної участі у банку.

Національний банк України розміщує інформацію про прийняті рішення про погодження або заборону набуття або збільшення істотної участі у банках, про погодження набутої/збільшеної істотної участі або про відмову у погодженні набутої/збільшеної істотної участі у банках на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України не пізніше наступного робочого дня з дня їх прийняття.

Стаття 34². Наслідки порушення порядку набуття або збільшення істотної участі у банку

Правочин, внаслідок вчинення якого особа набула або збільшила істотну участь у банку без погодження Національного банку України, у тому числі всупереч забороні Національного банку України, крім випадків, у яких допускається наступне погодження фактично набутої або збільшеної істотної участі згідно з частиною другою статті 34 цього Закону, є нікчемним. Національний банк України письмово інформує банк, сторони за таким правочином, депозитарні установи, які обслуговують рахунки в цінних паперах сторін за таким правочином, та Центральний депозитарій цінних паперів про нікчемність такого правочину, а також розміщує відповідну інформацію на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України не пізніше наступного робочого дня, коли йому стало відомо про вчинення такого правочину.

У разі якщо особа не звернулася до Національного банку України за погодженням фактично набутої або збільшеної істотної участі у банку у випадках та строки, визначені Національним банком України, або Національний банк України відмовив такій особі в погодженні набутої або збільшеної істотної участі в банку, Національний банк України має право тимчасово заборонити такому власнику істотної участі використання права голосу та/або вимагати відчуження відповідних акцій (паїв) банку.

Правочин, вчинений особою за наявності заборони Національного банку України відчужувати акції (паї) банку, що належать такій особі, та/або частку у статутному капіталі (пакет акцій) юридичної особи, через яку така особа володіє істотною участю у банку, є нікчемним. Національний банк України письмово інформує банк, сторони за таким правочином, депозитарні установи, які обслуговують рахунки в цінних паперах сторін за таким правочином, та Центральний депозитарій цінних паперів про нікчемність такого правочину, а також розміщує відповідну інформацію на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України не пізніше наступного робочого дня, коли йому стало відомо про вчинення такого правочину";

24) статтю 35 викласти в такій редакції:

"Стаття 35. Достатність капіталу та леверидж

Банк та кожний власник істотної участі зобов'язані на постійній основі підтримувати рівень капіталу банку, достатній для одночасного дотримання:

- 1) мінімальних значень нормативів достатності основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу, встановлених Національним банком України;
- 2) підвищених значень нормативів достатності основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу, встановлених Національним банком України згідно з частиною десятою статті 67 цього Закону;
- 3) комбінованого буфера капіталу;
- 4) рівня достатності внутрішнього капіталу.

Національний банк України визначає:

- 1) складові та порядок розрахунку нормативів достатності основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу;
- 2) складові сукупної експозиції під ризиком та порядок їх розрахунку;
- 3) вимоги щодо оцінки банком достатності внутрішнього капіталу.

Національний банк України має право встановлювати коефіцієнт левериджу, визначати його значення та порядок розрахунку.

Банк зобов'язаний на постійній основі дотримуватися значення коефіцієнта левериджу, встановленого Національним банком України.

Банку забороняється виплачувати дивіденди, розподіляти прибуток у будь-якій формі, якщо така виплата чи розподіл призведуть до недотримання рівня капіталу, необхідного для забезпечення вимог, установлених цією статтею";

- 25) доповнити статтею 35¹ такого змісту:

"Стаття 35¹. Буфери капіталу. Комбінований буфер капіталу

Національний банк України встановлює для банків вимоги щодо формування, значень та порядку розрахунку таких буферів капіталу:

- буфера консервації;
- контрциклічного буфера;
- буфера системної важливості - для системно важливих банків.

Національний банк України також має право встановлювати для банків вимоги щодо формування, значень та порядку розрахунку буфера системного ризику.

Банки зобов'язані дотримуватися вимог щодо буферів капіталу, встановлених Національним банком України.

Національний банк України встановлює вимоги щодо дотримання банками комбінованого буфера капіталу та визначає порядок його розрахунку.

Національний банк України повідомляє банки про встановлення вимог щодо формування буферів капіталу та їх значень у встановленому ним порядку";

- 26) доповнити статтею 35² такого змісту:

"Стаття 35². Достатність ліквідності

Банк зобов'язаний на постійній основі підтримувати рівень ліквідності, достатній для забезпечення своєчасного та повного виконання своїх зобов'язань у разі настання строку їх погашення і одночасного дотримання:

- 1) мінімальних значень нормативів ліквідності, установлених Національним банком України;
- 2) підвищених значень нормативів ліквідності, установлених Національним банком України згідно з частиною десятою статті 67 цього Закону;
- 3) рівня достатності внутрішньої ліквідності.

Національний банк України визначає вимоги щодо оцінки банком достатності внутрішньої ліквідності";

- 27) частину четверту статті 36 викласти в такій редакції:

"Банки зобов'язані формувати інші фонди відповідно до нормативно-правових актів Національного банку України";

- 28) у статті 37:

частини четверту і п'яту виключити;

частину шосту викласти в такій редакції:

"Члени ради та правління банку несуть відповідальність за діяльність банку у межах своєї компетенції";

після частини шостої доповнити шістьма новими частинами такого змісту:

"Рада банку та правління банку повинні мати колективну придатність, яка відповідає розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку, а також враховує особливості діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк.

Національний банк України у встановленому ним порядку визначає наявність у ради банку та правління банку колективної придатності та здійснює оцінку забезпечення ними ефективного управління та контролю за діяльністю банку з урахуванням розміру банку, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних банком операцій, організаційної структури та профілю ризику банку, а також особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк. Критерії оцінки колективної придатності ради банку та правління банку та забезпечення ними ефективного управління та контролю за діяльністю банку визначаються Національним банком України.

Національний банк України має право надати загальним зборам учасників банку та/або раді банку письмові рекомендації щодо підвищення радою банку та/або правлінням банку ефективності управління та контролю за діяльністю банку, якщо за результатами проведеної оцінки Національний банк України має підстави вважати, що в межах повноважень зазначених органів не забезпечується ефективне управління та контроль за діяльністю банку.

Загальні збори учасників банку та/або рада банку зобов'язані протягом двох місяців з дня отримання від Національного банку України письмових рекомендацій щодо підвищення радою банку та/або правлінням банку ефективності управління та контролю за діяльністю банку повідомити Національний банк України про заходи, яких вжито або буде вжито для виконання наданих рекомендацій.

Національний банк України має право вимагати зміни персонального складу ради банку та/або правління банку, якщо встановить, що колективна придатність ради банку та/або правління банку не відповідає критеріям, визначеним Національним банком України, або якщо загальними зборами учасників банку та/або радою банку не вжито заходів для вдосконалення діяльності ради банку та/або правління банку з метою забезпечення ними ефективного управління та контролю за діяльністю банку.

Банк зобов'язаний на вимогу Національного банку України вжити заходів для зміни персонального складу ради банку та/або правління банку".

У зв'язку з цим частину сьому вважати частиною тринадцятою;

частину тринадцяту виключити;

29) статтю 38 викласти у такій редакції:

"Стаття 38. Загальні збори учасників банку

До виключної компетенції загальних зборів учасників банку належить вирішення питань, віднесених законом до виключної компетенції загальних зборів акціонерів акціонерного товариства. Крім зазначених питань, до компетенції загальних зборів учасників банку статутом банку можуть бути віднесені також інші питання, крім тих, які законом або статутом віднесені до виключної компетенції ради банку.

У разі якщо рада банку не сформована у складі, мінімально необхідному відповідно до законодавства України, правління банку має право прийняти рішення про винесення на розгляд загальних зборів акціонерів банку будь-якого питання, яке законом або статутом віднесене до виключної компетенції ради банку. Загальні збори акціонерів банку мають право розглянути таке питання та прийняти рішення щодо нього.

Національний банк України має право вимагати позачергового скликання загальних зборів учасників банку, а також винесення питання на розгляд вищого органу державного банку.

Рішення загальних зборів учасників банку/рішення єдиного учасника банку не має юридичної сили, якщо воно прийнято:

1) з використанням права голосу особами, яким Національний банк України тимчасово заборонив використання права голосу на загальних зборах учасників банку та/або висунув вимогу про відчуження акцій (паїв) банку;

2) з використанням права голосу за акціями, набутими внаслідок вчинення правочину, який є нікчемним";

30) статтю 39 викласти в такій редакції:

"Стаття 39. Рада банку

Членами ради банку можуть бути незалежні члени ради банку (далі - незалежні директори), учасники банку та представники учасників банку. Обрання членів ради банку здійснюється в порядку кумулятивного голосування, крім банку з одним акціонером.

Кількісний склад ради банку визначається статутом банку, але не може становити менше п'яти осіб.

Члени ради банку не можуть входити до складу правління банку, а також обіймати інші посади в цьому банку на умовах трудового договору (контракту) або надавати послуги цьому банку відповідно до цивільно-правового договору.

Член ради банку не може бути керівником, посадовою особою та/або членом ради банку чи іншого органу управління іншого банку, зареєстрованого в Україні, крім випадків, передбачених законодавством України.

Рада банку не менш як на одну третину має складатися з незалежних директорів, при цьому кількість незалежних директорів не може становити менше трьох осіб.

Незалежні директори повинні відповідати вимогам, установленим законом щодо незалежності членів наглядової ради акціонерного товариства. Національний банк України має право визначати додаткові вимоги до незалежних директорів банків. Банк зобов'язаний забезпечувати контроль за відповідністю незалежних директорів вимогам цього Закону та інших законів України, а також нормативно-правових актів Національного банку України, а в разі виявлення невідповідності - забезпечити заміну таких незалежних директорів.

До виключної компетенції ради банку належать такі функції:

1) затвердження та контроль за реалізацією стратегії банку, бізнес-плану, планів підтримання достатності капіталу та достатності ліквідності, відновлення діяльності банку, фінансування банку в кризових ситуаціях, забезпечення безперервної діяльності банку;

2) забезпечення організації ефективного корпоративного управління відповідно до принципів (кодексу) корпоративного управління, затверджених загальними зборами учасників банку;

3) затвердження та контроль за виконанням бюджету банку, у тому числі фінансування підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту;

4) затвердження та контроль за реалізацією стратегії та оперативного плану управління проблемними активами банку;

5) забезпечення функціонування та контроль за ефективністю комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю банку, у тому числі системи управління ризиками, внутрішнього аудиту;

6) затвердження та контроль за дотриманням стратегій і політик управління ризиками, декларації схильності до ризиків, переліку лімітів (обмежень) щодо ризиків банку;

7) затвердження та контроль за дотриманням кодексу поведінки (етики), політики запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів у банку;

8) запровадження та контроль за функціонуванням механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку у банку та реагування на такі повідомлення;

9) визначення джерел капіталізації та іншого фінансування банку;

10) визначення кредитної політики банку;

11) затвердження організаційної структури банку, а також структури підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту;

12) затвердження внутрішніх положень про правління банку, про комітети ради банку, про структурні підрозділи з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту, про інші структурні підрозділи, підпорядковані безпосередньо раді банку, які повинні включати, зокрема, порядок звітування перед радою банку;

13) призначення та припинення повноважень голови та членів правління банку, призначення та звільнення головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, керівника підрозділу внутрішнього аудиту;

14) здійснення контролю за діяльністю правління банку, підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту та внесення рекомендацій щодо її вдосконалення;

15) здійснення щорічної оцінки ефективності діяльності правління банку загалом та кожного члена правління банку зокрема, підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту, оцінки відповідності членів правління банку, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, керівника підрозділу внутрішнього аудиту кваліфікаційним вимогам, оцінки відповідності колективної придатності правління банку розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк, а також вжиття заходів з удосконалення механізмів діяльності правління банку та підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту за результатами такої оцінки;

16) визначення порядку роботи та планів роботи підрозділу внутрішнього аудиту;

17) визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту, у тому числі для проведення щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності, затвердження умов договору, що укладається з аудиторською фірмою, встановлення розміру оплати послуг;

18) розгляд висновку зовнішнього аудиту банку та підготовка рекомендацій загальним зборам учасників банку для прийняття рішення щодо висновку зовнішнього аудиту;

19) контроль за усуненням недоліків, виявлених Національним банком України та іншими органами державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю банку, підрозділом внутрішнього аудиту та аудиторською фірмою за результатами проведення зовнішнього аудиту;

20) прийняття рішень щодо створення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб, утворення філій і представництв банку на території інших держав, затвердження їх статутів і положень, а також щодо участі банку в юридичних особах, що становить 10 і більше відсотків їх статутного капіталу;

21) затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладаються з членами правління банку, керівником та працівниками підрозділу внутрішнього аудиту, головним ризик-менеджером, головним комплаєнс-менеджером, встановлення розміру їхньої винагороди;

22) контроль за своєчасністю надання (опублікування) банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України;

23) затвердження та контроль за дотриманням порядку здійснення операцій із пов'язаними з банком особами, який, зокрема, має містити вимоги щодо виявлення та контролю за операціями із пов'язаними з банком особами;

24) визначення політики винагород в банку відповідно до вимог, встановлених Національним банком України, здійснення контролю за її реалізацією;

25) здійснення щорічної оцінки ефективності діяльності ради банку загалом та кожного члена ради банку зокрема, комітетів ради банку, оцінки відповідності колективної придатності ради банку розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк, а також вжиття заходів для вдосконалення механізмів діяльності ради банку за результатами такої оцінки;

26) здійснення інших повноважень, віднесених до компетенції наглядової ради Законом України "Про акціонерні товариства" та статутом банку.

Голова та члени ради банку під час виконання своїх функціональних обов'язків мають право ознайомлюватися з документами та інформацією з питань діяльності банку, включаючи всі підрозділи банку незалежно від країни їх місцезнаходження, та афілійованих осіб банку, право доступу до системи автоматизації банківських операцій та право отримувати інформацію від керівників і працівників банку з питань, що виникають під час виконання ними функціональних обов'язків.

Рада системно важливого банку зобов'язана утворити такі постійно діючі комітети:

комітет з питань аудиту (аудиторський комітет);

комітет з управління ризиками;

комітет з питань винагород.

Головою комітету з питань аудиту (аудиторського комітету), комітету з управління ризиками та комітету з питань винагород системно важливого банку призначається незалежний директор.

Рада системно важливого банку має право утворювати й інші комітети.

Рада банку, що не визначений Національним банком України системно важливим, має право утворювати постійні чи тимчасові комітети. До складу комітету з питань аудиту (аудиторського комітету), комітету з питань винагород (у разі їх утворення) має входити хоча б один незалежний директор. Головою комітету з управління ризиками (у разі його утворення) призначається незалежний директор.

Голова ради банку не може бути головою комітету з питань аудиту (аудиторського комітету), комітету з управління ризиками.

Рада банку зобов'язана у визначеному нею порядку вживати заходів для запобігання виникненню конфліктів інтересів у банку та сприяти їх врегулюванню.

Рада банку зобов'язана забезпечувати підтримання дієвих відносин з Національним банком України.

Національний банк України має право вимагати припинення повноважень члена ради банку, якщо він неналежним чином виконує свої функції.

Національний банк України має право вимагати позачергового скликання засідання ради банку.

Банк зобов'язаний щороку, не пізніше 30 квітня, та на вимогу Національного банку України надавати Національному банку України в межах його повноважень щодо здійснення банківського нагляду інформацію про питання, що розглядалися на засіданні (засіданнях) ради банку, у тому числі щодо стану реалізації стратегії, бізнес-плану, планів підтримання достатності капіталу та достатності ліквідності, стратегії та оперативного плану управління проблемними активами банку, та прийняті щодо них рішення, а також список членів ради банку, присутніх на засіданні (засіданнях) ради банку.

Статутом банку до виключної компетенції ради банку можуть бути віднесені й інші питання";

31) статтю 40 доповнити частинами шостою - дев'ятою такого змісту:

"Правління банку зобов'язане утворити такі постійно діючі комітети:

- 1) кредитний комітет;
- 2) комітет з питань управління активами та пасивами.

Правління банку має право утворювати й інші комітети.

Одна й та сама особа не може одночасно виконувати функції голови кредитного комітету та головного ризик-менеджера або головного комплаєнс-менеджера.

Правління банку зобов'язане інформувати раду банку про виявлені в діяльності банку порушення законодавства, внутрішніх положень банку (якщо такі порушення належать до визначеної законом компетенції ради банку) та про рівень ризиків, що виникають під час діяльності банку, несвоєчасне або неналежне виконання пов'язаними з банком особами зобов'язань перед банком";

32) у статті 42:

частини першу, другу, восьму, дев'яту, одинадцяту, тринадцяту, чотирнадцяту та п'ятнадцяту викласти у такій редакції:

"Керівниками банку є голова, його заступники та члени ради банку, голова, його заступники та члени правління банку, головний бухгалтер банку.

Керівники банку повинні відповідати кваліфікаційним вимогам. Кваліфікаційними вимогами є вимоги щодо ділової репутації та професійної придатності, щодо керівників державного банку - також вимоги, визначені статтею 7 цього Закону, а щодо незалежного директора банку - також вимоги щодо незалежності";

"Не менше половини членів ради банку, включаючи голову ради банку, повинні мати досвід роботи у банківському та/або фінансовому секторі не менше трьох років.

Головний бухгалтер банку та його заступники повинні мати досвід роботи за фахом у банківському та/або фінансовому секторі у сукупності не менше п'яти років - для головного бухгалтера, двох років - для заступників головного бухгалтера";

"Національний банк України у встановленому ним порядку погоджує на посади керівників банку (кандидатури на посади керівників банку). Національний банк України відмовляє у погодженні керівника банку (кандидатури на посаду керівника банку), якщо він не відповідає

або не доведе Національному банку України свою відповідність кваліфікаційним вимогам";

"Банк зобов'язаний подати до Національного банку України документи для погодження керівників банку не пізніше одного місяця з дня їх призначення (обрання) на посади. Банк має право звернутися до Національного банку України для попереднього погодження кандидатів на посади керівників банку до їх призначення (обрання) на посади.

Керівники банку протягом усього часу обіймання відповідних посад повинні відповідати кваліфікаційним вимогам. Банк повинен самостійно перевіряти відповідність керівників банку кваліфікаційним вимогам та забезпечувати контроль такої відповідності на постійній основі.

Національний банк України має право вимагати припинення повноважень будь-якого з керівників банку, якщо він не відповідає кваліфікаційним вимогам та/або якщо керівник банку не забезпечує належного виконання своїх посадових обов'язків, що призвело до порушення вимог законодавства, виявленого під час здійснення банківського нагляду у порядку, визначеному цим Законом. Банк зобов'язаний на вимогу Національного банку України вжити заходів для припинення повноважень такого керівника банку, а також обрання/призначення іншої особи на відповідну посаду, якщо це вимагається законодавством України",

після частини п'ятнадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

"Керівник банку, стосовно якого Національний банк України висунув вимогу про припинення повноважень у зв'язку з відмовою у його погодженні, зобов'язаний утриматися від вчинення дій, прийняття рішень та припинити виконання покладених на нього посадових обов'язків з моменту отримання банком відповідної письмової вимоги Національного банку України".

У зв'язку з цим частини шістнадцяту - дев'ятнадцяту вважати відповідно частинами сімнадцятою - двадцятою;

частину сімнадцяту викласти в такій редакції:

"Голові, членам правління банку та головному бухгалтеру банку забороняється займати посади в інших юридичних особах (крім контролера банку, юридичних осіб, які мають спільного з банком контролера, банківських спілок та асоціацій)";

доповнити частинами двадцять першою і двадцять другою такого змісту:

"Керівники банку зобов'язані запобігати виникненню конфліктів інтересів у банку та сприяти їх врегулюванню. Керівники банку зобов'язані утримуватися від вчинення дій та/або прийняття рішень, якщо це може призвести до виникнення конфлікту інтересів та/або перешкоджати належному виконанню такими особами своїх посадових обов'язків в інтересах банку.

Керівники банку зобов'язані відмовитися від участі у прийнятті рішень, якщо конфлікт інтересів не дає їм змоги повною мірою виконувати свої обов'язки в інтересах банку, його вкладників та учасників. У таких випадках керівник банку, який є членом колегіального органу, не має права голосу під час прийняття таким органом рішення та не враховується під час визначення кворуму відповідного колегіального органу";

33) статтю 44 викласти в такій редакції:

"Стаття 44. Внутрішній контроль та управління ризиками

Банк створює комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, що включає систему управління ризиками та внутрішній аудит, згідно з вимогами, установленими Національним банком України.

Система внутрішнього контролю банку має забезпечувати:

- 1) досягнення банком довгострокових цілей, зокрема прибутковості його діяльності;
- 2) здійснення банківської діяльності з урахуванням ризиків;
- 3) відповідність діяльності банку законодавству України та внутрішньобанківським документам;
- 4) достовірність фінансової, управлінської, статистичної звітності банку;
- 5) чіткий розподіл обов'язків, функцій та повноважень між радою банку та правлінням банку, а також між підрозділами банку.

Внутрішній контроль банку здійснюється його підрозділами на трьох рівнях:

бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки діяльності банку - перший рівень;

підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) - другий рівень;

підрозділ внутрішнього аудиту - третій рівень.

Система управління ризиками банку має забезпечувати виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення всіх суттєвих ризиків у діяльності банку з урахуванням розміру банку, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних банком операцій, організаційної структури та профілю ризику банку, особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк.

Банк впроваджує адекватні та ефективні процеси для оцінки та підтримання на постійній основі достатності внутрішнього капіталу та достатності внутрішньої ліквідності.

Банк зобов'язаний згідно з вимогами Національного банку України на постійній основі здійснювати оцінку достатності внутрішнього капіталу та достатності внутрішньої ліквідності для покриття всіх суттєвих ризиків банку. Банк зобов'язаний згідно з вимогами Національного банку України розробляти та подавати до Національного банку України плани підтримання достатності капіталу та достатності ліквідності, забезпечення безперервної діяльності банку, фінансування банку в кризових ситуаціях, відновлення діяльності банку.

Банк утворює постійно діючі підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) і забезпечує незалежне, об'єктивне та ефективне виконання цими підрозділами своїх обов'язків.

Підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) діють на підставі положень, що затверджуються радою банку, і підпорядковуються головному ризик-менеджеру та головному комплаєнс-менеджеру відповідно. Головний ризик-менеджер та головний комплаєнс-менеджер підпорядковуються раді банку та звітують перед нею.

Кваліфікаційні вимоги до професійної придатності та ділової репутації головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера встановлюються Національним банком України. Головний ризик-менеджер та головний комплаєнс-менеджер вступають на посаду після їх погодження Національним банком України.

Банк має право покласти на головного комплаєнс-менеджера функції відповідального працівника банку за проведення фінансового моніторингу.

Національний банк України має право вимагати заміни головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера, якщо їх професійна придатність та/або ділова репутація не відповідають встановленим Національним банком України кваліфікаційним вимогам. Банк зобов'язаний на вимогу Національного банку України вжити заходів для заміни відповідної особи.

Банк зобов'язаний погоджувати з Національним банком України рішення про звільнення головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера, крім випадків звільнення таких осіб за власним бажанням, за згодою сторін або у зв'язку із закінченням строку трудового договору (контракту)";

34) у статті 45:

частину першу викласти в такій редакції:

"Банк утворює постійно діючий підрозділ внутрішнього аудиту";

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"Підрозділ внутрішнього аудиту здійснює свою діяльність відповідно до міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту, якими є документи (вимоги), прийняті Радою з міжнародних стандартів внутрішнього аудиту (International Internal Audit Standards Board - IIASB) та схвалені Наглядовою радою професійної практики (International Professional Practices framework oversight council - IPPFOC)".

У зв'язку з цим частини другу - тринадцяту вважати відповідно частинами третьою - чотирнадцятою;

частину четверту викласти в такій редакції:

"Підрозділ внутрішнього аудиту діє на підставі положення, затвердженого радою банку. Керівник підрозділу внутрішнього аудиту підпорядковується та звітує перед радою банку";

пункти 1-3 частини шостої викласти в такій редакції:

"1) оцінює ефективність організації корпоративного управління в банку, системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками, та їх відповідність розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк;

2) перевіряє процеси управління банком, у тому числі щодо оцінки достатності капіталу та достатності ліквідності;

3) перевіряє дотримання керівниками та працівниками банку вимог законодавства і внутрішніх положень банку";

частину десяту викласти в такій редакції:

"Національний банк України погоджує кандидатуру керівника підрозділу внутрішнього аудиту. Кваліфікаційні вимоги до професійної придатності та ділової репутації керівника підрозділу внутрішнього аудиту встановлюються Національним банком України";

після частини десятої доповнити новою частиною такого змісту:

"Керівник підрозділу внутрішнього аудиту вступає на посаду після погодження його кандидатури Національним банком України. Національний банк України має право вимагати заміни керівника підрозділу внутрішнього аудиту, якщо його професійна придатність та/або ділова репутація не відповідають установленим Національним банком України кваліфікаційним вимогам. Банк зобов'язаний на вимогу Національного банку України вжити заходів для заміни такої особи".

У зв'язку з цим частини одинадцяту - чотирнадцяту вважати відповідно частинами дванадцятою - п'ятнадцятою;

друге речення частини тринадцятої виключити;

після частини тринадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

"Банк зобов'язаний погодити з Національним банком України рішення про звільнення керівника підрозділу внутрішнього аудиту, крім випадків звільнення такої особи за власним бажанням, за згодою сторін або у зв'язку із закінченням строку трудового договору (контракту)".

У зв'язку з цим частини чотирнадцяту і п'ятнадцяту вважати відповідно частинами п'ятнадцятою і шістнадцятою;

35) статтю 46 викласти в такій редакції:

"Стаття 46. Обов'язки щодо інформування Національного банку України

Банк зобов'язаний надати Національному банку України протягом 10 робочих днів:

з дня затвердження загальними зборами учасників банку - зміни до основних напрямів діяльності банку;

з дня затвердження радою банку - стратегію банку та бізнес-план банку/зміни до них;

з дня затвердження радою банку - стратегію та оперативний план управління проблемними активами банку/зміни до них".

Правління банку зобов'язане протягом трьох робочих днів інформувати Національний банк України про:

1) припинення повноважень/звільнення керівника (керівників) банку, керівника підрозділу внутрішнього аудиту, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера із зазначенням підстав такого звільнення та про кандидатури для призначення на ці посади (за наявності);

2) зміну юридичної адреси і місцезнаходження банку та його відокремлених підрозділів;

3) втрати на суму, що перевищує 15 відсотків власного капіталу банку;

4) падіння рівня власного капіталу банку нижче рівня регулятивного капіталу;

5) наявність хоча б однієї з підстав для віднесення банку до категорії проблемних або неплатоспроможних або для відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку;

6) припинення банківської діяльності;

7) повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення керівнику банку, фізичній особі - власнику істотної участі або представнику юридичної особи - власника істотної участі;

8) виявлені факти щодо власника істотної участі, які свідчать про його невідповідність установленим Національним банком України вимогам щодо ділової репутації та/або фінансового/майнового стану, а також про виявлені факти, які свідчать, що володіння такою особою істотною участю у банку становить загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів банку.

Рада банку зобов'язана протягом трьох робочих днів з моменту виявлення інформувати Національний банк України про:

- 1) конфлікт (конфлікти) інтересів у банку;
- 2) підтверджені факти неприйнятної поведінки у банку;
- 3) недоліки в діяльності ради банку, правління банку, а також підрозділу з управління ризиками, підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та підрозділу внутрішнього аудиту;
- 4) виявлені факти стосовно керівників банку, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, керівника підрозділу внутрішнього аудиту, які свідчать про їх невідповідність установленим Національним банком України кваліфікаційним вимогам, а також про наявність інформації, яка може свідчити/свідчить про можливий негативний вплив на забезпечення виконання такими особами своїх функцій.

Національний банк України має право визначити перелік іншої інформації, що є важливою для цілей банківського нагляду, валютного нагляду, нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків, а також для перевірки банків з питань дотримання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, про яку банк та власник істотної участі зобов'язані інформувати Національний банк України";

36) у статті 47:

частину другу викласти в такій редакції:

"Банк має право здійснювати банківську діяльність на підставі банківської ліцензії шляхом надання банківських послуг. Банк здійснює професійну діяльність на ринках капіталу на підставі ліцензії, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку";

перше речення частини п'ятої викласти в такій редакції:

"Банк має право надавати своїм клієнтам (крім банків) окремі фінансові послуги шляхом укладення з юридичними особами (комерційними агентами) агентських договорів";

пункти 3 і 6 частини восьмої виключити;

частину чотирнадцяту доповнити реченням такого змісту: "Банк зобов'язаний під час розкриття інформації про процентні ставки та комісійну винагороду за надані послуги споживачам фінансових послуг дотримуватися вимог законодавства про захист прав споживачів";

37) перше речення абзацу першого частини п'ятої статті 48 викласти в такій редакції:

"Банк може мати у власності нерухоме майно загальною вартістю не більше 25 відсотків власного капіталу банку";

38) статтю 50 викласти в такій редакції:

"Стаття 50. Обмеження щодо участі банків у юридичних особах

Банк має право придбати акції (частки, паї) юридичної особи, що становлять або у сукупності становитимуть 10 і більше відсотків її статутного капіталу, за умови попереднього отримання письмового дозволу Національного банку України на таке придбання у визначеному ним порядку.

Банк має право придбати акції (частки, паї) юридичної особи, що становлять або у сукупності становитимуть 10 і більше відсотків її статутного капіталу, без отримання письмового дозволу Національного банку України у разі, якщо:

- 1) акції (частки, паї) у юридичній особі набуваються у зв'язку з реалізацією банком права заставодержателя та/або в рахунок погашення заборгованості перед банком за здійсненими банківськими операціями, наданими фінансовими послугами, за умови що банк не утримуватиме їх більше одного року;
- 2) акції набуваються банком за договором андеррайтингу, за умови що банк не утримуватиме їх більше одного року.

Банк зобов'язаний відчужити акції (частки, паї), набуті відповідно до частини другої цієї статті, протягом одного року з дня набуття права власності на них або до закінчення цього строку звернутися до Національного банку України за отриманням письмового дозволу на подальше їх утримання у власності банку.

Банку забороняється набувати участь у юридичній особі, якщо законом або статутом цієї особи передбачена повна відповідальність учасника за зобов'язаннями такої юридичної особи.

Пряма та/або опосередкована участь банку у статутному капіталі будь-якої юридичної особи не може перевищувати 15 відсотків регулятивного капіталу банку. Сукупні інвестиції банку у статутні капітали юридичних осіб не можуть перевищувати 60 відсотків розміру регулятивного капіталу банку.

Вимоги частини п'ятої цієї статті не застосовуються у разі, якщо:

1) акції (частки, паї) та інші цінні папери набуті банком у власність у зв'язку з реалізацією права заставодержателя та/або в рахунок погашення заборгованості перед банком за здійсненими банківськими операціями, наданими фінансовими послугами, і банк не утримує їх більше одного року;

2) інвестиція здійснюється у статутний капітал банку - учасника банківської групи;

3) цінні папери придбані банком за договором андеррайтингу та утримуються у власності банку не більше одного року;

4) акції та інші цінні папери придбані банком за рахунок та від імені своїх клієнтів";

39) у статті 52:

пункти 3, 5 і 9 частини першої викласти в такій редакції:

"3) керівники банку, керівник підрозділу внутрішнього аудиту, головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер, керівники та члени комітетів ради банку та правління банку";

"5) власники істотної участі у споріднених та афілійованих особах банку";

"9) будь-яка особа, через яку проводиться операція в інтересах осіб, зазначених у цій частині";

після частини першої доповнити трьома новими частинами такого змісту:

"Особа вважається пов'язаною з банком з моменту виникнення підстав для визначення такої особи пов'язаною з банком відповідно до вимог цієї статті.

Банк зобов'язаний з'ясовувати пов'язаність особи до встановлення договірних відносин та/або проведення з такою особою операції, яка може змінити обсяг операцій банку з пов'язаними особами та/або може бути здійснена не на поточних ринкових умовах. Банк зобов'язаний здійснювати постійний моніторинг проведених банком операцій, що можуть змінити обсяг операцій банку з пов'язаними особами.

Банк зобов'язаний визначати пов'язаних осіб, зазначених у частині першій цієї статті. Банк зобов'язаний визначати пов'язаних осіб, зазначених у пункті 9 частини першої цієї статті, із застосуванням ознак, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку України, з урахуванням характеру взаємовідносин, операцій і наявності інших зв'язків із банком. Банк зобов'язаний враховувати у своїй діяльності визначення особи пов'язаною з банком з наступного робочого дня після такого визначення".

У зв'язку з цим частини другу - десяту вважати відповідно частинами п'ятою - тринадцятою;

частину шосту викласти в такій редакції:

"Національний банк України при здійсненні банківського нагляду має право визначати пов'язаними з банком особами фізичних та юридичних осіб, зазначених у частині першій цієї статті, якщо вони не визначені пов'язаними самим банком. Національний банк України має право визначати пов'язаними з банком осіб із застосуванням ознак, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України, у випадках, передбачених цією статтею, з урахуванням характеру взаємовідносин, операцій та наявності інших зв'язків із банком. Національний банк України перед розглядом питання щодо визначення особи пов'язаною з банком запитує у банку інформацію та пояснення про причини невизначення особи пов'язаною з банком. Рішення Національного банку України щодо визначення особи пов'язаною з банком набирає чинності з дня, наступного за днем його прийняття. Національний банк України в день прийняття такого рішення доводить до відома банку інформацію про прийняте рішення в письмовій формі (у паперовій або електронній формі з дотриманням вимог законодавства). Банк зобов'язаний враховувати у своїй діяльності рішення Національного банку України про визначення особи пов'язаною з банком з наступного робочого дня після отримання відповідного повідомлення Національного банку України";

частину десяту доповнити пунктом 8 такого змісту:

"8) передача у користування пов'язаній з банком особі майна, плата за яке є нижчою, ніж та, яку банк отримав би від особи, яка не є пов'язаною, або отримання від пов'язаної з банком особи майна у користування за завищеною платою";

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

"Банку забороняється надавати кредити будь-якій особі для:

- 1) погашення цієї особою будь-яких зобов'язань перед пов'язаною з банком особою;
- 2) придбання активів пов'язаної з банком особи, за винятком продукції, що виробляється цією особою;
- 3) придбання цінних паперів, розміщених чи підписаних пов'язаною з банком особою або права на які має пов'язана з банком особа";
- 40) частину другу статті 53 виключити;
- 41) статтю 56 після частини другої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"Банк розміщує на своєму веб-сайті відомості про боржників, які є пов'язаними з банком особами, що прострочили виконання зобов'язань (за основною сумою та процентами) перед таким банком на строк понад 180 днів, а також вимоги банку до таких боржників. Відомості про таких боржників містять таку інформацію:

- 1) для фізичних осіб - прізвище, ім'я та по батькові, розмір простроченого зобов'язання, кількість днів прострочення;
- 2) для юридичних осіб - повне найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, розмір простроченого зобов'язання, кількість днів прострочення.

Банк зобов'язаний щомісяця оновлювати відомості, зазначені у частині третій цієї статті, станом на перший робочий день місяця, наступного за звітним, упродовж усього часу, протягом якого боржник - фізична особа, яка є пов'язаною з банком особою, прострочив виконання зобов'язання перед банком. Опублікування таких відомостей не потребує отримання на це згоди боржника - фізичної особи, яка є пов'язаною з банком особою. Банк видаляє відомості, зазначені у частині третій цієї статті, про боржників, які є пов'язаними з банком особами, які станом на день оновлення відомостей виконали свої зобов'язання перед таким банком або їх зобов'язання припинені".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною п'ятою;

- 42) частину другу статті 58 викласти в такій редакції:

"Банк не відповідає за невиконання або несвоєчасне виконання зобов'язань у разі прийняття Національним банком України рішення про запровадження обмежень на діяльність банків, зупинення операцій по рахунках";

- 43) статтю 59 викласти в такій редакції:

"Стаття 59. Арешт, стягнення та зупинення операцій по рахунках

Арешт на майно банку (крім коштів, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку), арешт на кошти та інші цінності юридичних або фізичних осіб, що знаходяться в банку, здійснюються виключно за постановою державного виконавця, приватного виконавця або за рішенням суду про стягнення коштів або про накладення арешту в порядку, встановленому законом. Зняття арешту з майна та коштів здійснюється за постановою державного виконавця, приватного виконавця або за рішенням суду.

Зупинення видаткових операцій за рахунками юридичних або фізичних осіб здійснюється в разі накладення арешту відповідно до частини першої цієї статті, а також в інших випадках, передбачених договором, Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", іншими законами та/або умовами обтяження, предметом якого є майнові права на грошові кошти, що знаходяться на банківському рахунку. Зупинення видаткових операцій здійснюється в межах суми, на яку накладено арешт, крім випадків, якщо арешт накладено без встановлення такої суми або якщо інше передбачено договором, законом чи умовами такого обтяження.

У випадках, встановлених законом, кошти та інші цінності юридичних або фізичних осіб, що знаходяться в банку, на які накладено арешт, передаються в управління (перераховуються на рахунки) Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, не пізніше наступного робочого дня після надходження до банку вимоги Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, здобутими злочинним шляхом, та наданих до неї копій звернення прокурора та ухвали слідчого судді, суду про накладення арешту.

Забороняється накладати арешт на кошти, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку.

Порядок стягнення коштів з кореспондентських рахунків банку встановлюється Національним банком України.

Стягнення коштів з кореспондентських рахунків банку здійснюється Національним банком України на вимогу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб виключно у випадках, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб";

44) у статті 60:

частину першу викласти в такій редакції:

"Інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним або стала відомою третім особам при наданні послуг банку або виконанні функцій, визначених законом, а також визначена у цій статті інформація про банк є банківською таємницею";

у частині другій:

пункти 2 і 4 викласти в такій редакції:

"2) інформація про операції, проведені на користь чи за дорученням клієнта, вчинені ним правочини";

"4) інформація про організацію та здійснення охорони банку та осіб, які перебувають у приміщеннях банку";

доповнити пунктами 10-13 такого змісту:

"10) інформація про організацію та здійснення інкасації коштів та/або перевезення валютних цінностей;

11) інформація про банки чи клієнтів банків, що збирається від банків під час здійснення банківського нагляду, валютного нагляду, нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків, а також нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) інформація про банки чи клієнтів банків, отримана Національним банком України відповідно до міжнародного договору або за принципом взаємності від органу банківського нагляду іншої держави;

13) рішення Національного банку України про застосування заходів впливу, крім рішень про накладення штрафів, про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку";

частини третю і четверту виключити;

частину п'яту замінити двома новими частинами такого змісту:

"Положення частин першої і другої цієї статті не поширюються:

на інформацію, що підлягає обов'язковому опублікуванню. Перелік інформації, що підлягає обов'язковому опублікуванню, встановлюється Національним банком України;

на відомості про боржників, які є пов'язаними з банком особами, що прострочили виконання зобов'язань (за основною сумою та процентами) перед банком на строк понад 180 днів, а також про вимоги банків до таких боржників, а щодо банку, процедура ліквідації якого розпочата відповідно до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", - на відомості про всіх боржників, які, за даними бухгалтерського обліку банку, прострочили виконання зобов'язань (за основною сумою та процентами) перед таким банком незалежно від строку прострочення.

Інформація з системи депозитарного обліку, що знаходиться у володінні Національного банку України та банків як учасників депозитарної системи України, не є банківською таємницею. Розкриття та захист інформації, що міститься в системі депозитарного обліку, здійснюється Національним банком України та банками на підставі та в порядку, встановлених законом про депозитарну систему України".

У зв'язку з цим частину шосту вважати частиною сьомою;

доповнити частиною восьмою такого змісту:

"Положення інших законів України щодо обсягу та порядку розкриття інформації, що становить банківську таємницю, діють у частині, що не суперечить цьому Закону";

45) статтю 61 викласти в такій редакції:

"Стаття 61. Зобов'язання щодо збереження банківської таємниці

Банки та Національний банк України зобов'язані забезпечувати збереження банківської таємниці шляхом:

- 1) обмеження кола осіб, що мають доступ до інформації, яка становить банківську таємницю;
- 2) організації спеціального діловодства з документами, що містять банківську таємницю;
- 3) застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації;
- 4) застосування застережень щодо збереження банківської таємниці та відповідальності за її розголошення у договорах і угодах між банком і клієнтом.

Керівники та службовці банку, Національного банку України при вступі на посаду підписують зобов'язання щодо збереження банківської таємниці. Керівники та службовці банків, Національного банку України зобов'язані не розголошувати та не використовувати з вигодою для себе чи для третіх осіб інформацію, що становить банківську таємницю, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків.

Органи державної влади, юридичні та фізичні особи, які при виконанні своїх функцій, визначених законом, або наданні послуг банку безпосередньо чи опосередковано отримали в установленому законом порядку інформацію, що становить банківську таємницю, зобов'язані забезпечувати збереження такої інформації, не розголошувати її та не використовувати її на свою користь чи на користь третіх осіб.

Особи, винні в порушенні порядку розкриття та використання інформації, що становить банківську таємницю, несуть кримінальну та іншу відповідальність згідно з законом.

Особи, винні в розголошенні інформації, що становить банківську таємницю, та/або її використанні на свою користь чи на користь третіх осіб, що заподіяло банку чи його клієнту збитки, зобов'язані відшкодувати заподіяні збитки та моральну шкоду відповідно до закону.

Обмеження щодо отримання інформації, що становить банківську таємницю, передбачені статтями 62 і 62² цього Закону, не поширюються на службовців Національного банку України або уповноважених Національним банком України осіб, які в межах повноважень, наданих законом, здійснюють функції банківського нагляду, валютного нагляду, нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків, нагляду на ринках небанківських фінансових послуг, захисту прав споживачів фінансових послуг, а також нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Обмеження щодо отримання інформації, що становить банківську таємницю, передбачені статтями 62 і 62² цього Закону, не поширюються на працівників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб під час здійснення ними функцій і повноважень, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб під час здійснення заходів щодо підготовки до запровадження процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку, тимчасової адміністрації або ліквідації неплатоспроможного банку має право розкривати інформацію, що становить банківську таємницю, попередньо кваліфікованим особам, приймаючому банку, перехідному банку, інвестору, що придбаває неплатоспроможний або перехідний банк, іншим особам, які задіяні у процесі здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банку. Зазначені особи зобов'язані забезпечувати збереження банківської таємниці.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, отриману від банків, у порядку, передбаченому цим Законом, національним регуляторам ринків цінних паперів держав - членів Міжнародної організації комісій з цінних паперів (International Organization of Securities Commissions - IOSCO). Надана (отримана) інформація може використовуватися виключно з метою державного регулювання ринку цінних паперів та/або виконання функцій Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку";

46) статтю 62 викласти в такій редакції:

"Стаття 62. Порядок розкриття банками банківської таємниці

Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, що становить банківську таємницю, розкривається банками:

- 1) на запит або з письмового дозволу відповідної юридичної чи фізичної особи. Інформація щодо рахунку умовного зберігання (ескроу) та операцій за ним розкривається також на письмовий запит бенефіціара. Інформація про залишок коштів на банківському рахунку, майнові права на кошти на якому є предметом обтяження, операції за ним, обтяження, щодо яких до банку надійшли повідомлення, у тому числі взяті банком на облік, інші обмеження права розпоряджання рахунком розкривається також на письмовий запит обтяжувача, якщо право обтяжувача на отримання відповідної інформації передбачено правочином, на підставі якого виникає таке обтяження;

2) за рішенням суду;

3) органам прокуратури України, Служби безпеки України, Державному бюро розслідувань, органам Національної поліції України, Національному антикорупційному бюро України, Антимонопольному комітету України, Національному агентству з питань запобігання корупції, Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, - на їхні запити щодо банківських рахунків клієнтів та операцій, проведених на користь чи за дорученням клієнта, у тому числі операцій без відкриття рахунків, а саме відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та стосовно конкретної юридичної або фізичної особи, фізичної особи - підприємця про: наявність рахунків, номери рахунків, залишок коштів на рахунках, операції списання з рахунків та/або зарахування на рахунки, призначення платежу, ідентифікаційні дані контрагента (для фізичних осіб - прізвище, ім'я та по батькові, ідентифікаційний номер платника податку; для юридичних осіб - повне найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), номер рахунку контрагента та код банку контрагента;

4) центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику:

а) на його запит щодо наявності банківських рахунків;

б) у випадках та в обсязі, визначених Угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA) та іншими міжнародними договорами, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладеними на їх підставі міжвідомчими договорами. Порядок розкриття такої інформації встановлюється Національним банком України;

в) на його запит щодо дотримання резидентами встановлених Національним банком України граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів;

5) центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, на його запит у випадках, встановлених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

6) органам державної виконавчої служби, приватним виконавцям - на їхні запити з питань виконання рішень судів та рішень, що підлягають примусовому виконанню відповідно до Закону України "Про виконавче провадження", - щодо банківських рахунків клієнтів та операцій, проведених на користь чи за дорученням клієнта, а саме відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та стосовно конкретної юридичної або фізичної особи, фізичної особи - підприємця про: наявність рахунків, номери рахунків, залишок коштів на рахунках, операції списання з рахунків та/або зарахування на рахунки, призначення платежу, а також щодо договорів боржника про зберігання цінностей або надання боржнику в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком;

7) Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у разі самостійного подання банком інформації про банк як емітент та адміністративних даних відповідно до законів про цінні папери та фондовий ринок;

8) іншим банкам - на їхні запити у випадках, передбачених цим Законом та Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

9) центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, з метою здійснення верифікації та моніторингу державних виплат - на його запит щодо банківських рахунків фізичних осіб, яким призначено, нараховано та/або здійснено державні виплати, а також фізичних осіб, які звернулися за призначенням державних виплат, операцій списання з рахунків та/або зарахування на рахунки і залишки за такими рахунками на визначену дату або за конкретний проміжок часу;

10) особам, зазначеним власником рахунку (вкладу) у відповідному розпорядженні банку, у разі смерті такого власника рахунку (вкладу) - на їхній запит щодо наявності рахунків (вкладів) померлого власника та залишку коштів на рахунках (вкладах);

11) державним нотаріальним конторам, приватним нотаріусам, посадовим особам органів місцевого самоврядування, уповноваженим на вчинення нотаріальних дій, іноземним консульським установам (для вчинення такими особами нотаріальних дій з охорони спадкового майна, з видачі свідоцтв про право на спадщину, про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя) - на їхні запити щодо наявності рахунків (вкладів) та залишку коштів на рахунках (вкладах) померлих власників цих рахунків та/або

щодо залишку коштів, які належать померлим фізичним особам та зберігаються на будь-яких рахунках у банках, та/або щодо рухомого майна таких осіб, що перебуває на збереженні та/або у заставі банку як заклад, щодо наявності індивідуального банківського сейфа та/або договорів про надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, та/або щодо наявності рахунків умовного зберігання (ескроу) та грошових коштів на цих рахунках, призначених для перерахування померлим бенефіціарам.

Вимоги до форми та змісту запиту на отримання інформації, що становить банківську таємницю, у тому числі до запитів органів державної влади, їх посадових і службових осіб, встановлюються Національним банком України.

Банк має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, юридичним та фізичним особам для забезпечення виконання ними своїх функцій або для надання послуг банку відповідно до укладених між такими особами (організаціями) та банком договорів, у тому числі про відступлення права вимоги до клієнта, за умови що передбачені договорами функції та/або послуги стосуються діяльності банку, яку він здійснює відповідно до статті 47 цього Закону. Банк має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, суду, третейському суду, міжнародному комерційному арбітражу, нотаріусу, посадовим особам органів місцевого самоврядування та іноземним консульським установам, уповноваженим на вчинення нотаріальних дій, для захисту своїх прав та законних інтересів у справах, учасником у яких він є, в Україні або за кордоном.

Банк має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, іншим банкам та Національному банку України в обсягах, необхідних при наданні кредитів, банківських гарантій, а також при здійсненні валютного нагляду, у тому числі в разі запровадження Національним банком України заходів захисту відповідно до Закону України "Про валюту і валютні операції".

Банк має право розкривати інформацію, що становить банківську таємницю, особі (у тому числі уповноваженій діяти від імені держави), на користь якої відчужуються активи та зобов'язання банку при виконанні заходів, передбачених програмою фінансового оздоровлення банку, або під час здійснення процедури ліквідації.

Положення частини другої цієї статті не поширюються на випадки надання банками інформації:

центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, - у випадках, передбачених законом;

центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, - про відкриття та закриття рахунків платників податків відповідно до статті 69 Податкового кодексу України, а також щодо виявлених фактів володіння фізичною (юридичною) особою - резидентом України часткою в іноземній юридичній особі відповідно до статті 39² Податкового кодексу України;

органам державної виконавчої служби або приватним виконавцям - про відкриття та закриття рахунків фізичних осіб відповідно до статті 9 Закону України "Про виконавче провадження";

Рахунковій палаті та Національному агентству з питань запобігання корупції - про відкриття та закриття рахунків політичних партій, місцевих організацій політичних партій, які в установленому порядку набули статусу юридичної особи, відповідно до статті 14 Закону України "Про політичні партії в Україні".

Державний банк надає інформацію, що становить банківську таємницю, членам наглядової ради такого державного банку, а також центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, в обсязі, необхідному для здійснення моніторингу діяльності державного банку та стану виконання стратегії розвитку державного банку";

47) статтю 62¹ виключити;

48) главу 10 доповнити статтею 62² такого змісту:

"Стаття 62². Порядок розкриття банківської таємниці Національним банком України

Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, що становить банківську таємницю, розкривається Національним банком України у встановленому ним порядку:

1) на запит відповідної фізичної особи;

2) на запит відповідної юридичної особи щодо інформації про таку особу, яка міститься в документах, переданих Національному банку України на зберігання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб відповідно до статті 52¹ Закону України "Про систему гарантування

вкладів фізичних осіб";

3) за рішенням суду.

Національний банк України має право надавати центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, інформацію, що становить банківську таємницю, щодо банків, участь у капіталізації яких бере держава.

Національний банк України має право надавати Фонду гарантування вкладів фізичних осіб інформацію про банки чи клієнтів банків, що збирається під час здійснення банківського або валютного нагляду, нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків, перевірки банку з питань дотримання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і становить банківську таємницю, у випадках, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

Національний банк України має право надавати банкам доступ до інформації з Кредитного реєстру, що становить банківську таємницю, в обсязі, визначеному частиною тринадцятою статті 67¹ цього Закону.

Національний банк України має право розкривати органам державної влади інформацію, що становить банківську таємницю та зібрану під час виконання ним його функцій, якщо така інформація може свідчити про правопорушення та/або використовуватися для запобігання, виявлення, припинення, розслідування правопорушень, притягнення винних осіб до відповідальності за їх вчинення.

Національний банк України має право надавати органам державної виконавчої служби, приватним виконавцям для примусового виконання своїх рішень про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу, які відповідно до цього Закону є виконавчими документами та містять інформацію, що становить банківську таємницю. У такому разі органи державної виконавчої служби мають право розкривати одержану від Національного банку України інформацію, що становить банківську таємницю, учасникам виконавчого провадження та особам, які залучаються до проведення виконавчих дій.

Національний банк України має право надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, інформацію про банки, що становить банківську таємницю, зібрану під час проведення банківського нагляду, у випадках, передбачених Законом України "Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи".

Національний банк України має право у порядку інформаційної взаємодії надавати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку за клопотанням банку, який має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу, документи та інформацію, що містять банківську таємницю, передбачені для отримання ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а також необхідні для здійснення нагляду за діяльністю такого банку.

Національний банк України відповідно до міжнародного договору України або за принципом взаємності має право надавати інформацію, отриману під час здійснення нагляду за діяльністю банків, органу банківського нагляду іншої держави, а також отримувати від органу банківського нагляду іншої держави таку інформацію. Національний банк України має право розкривати інформацію, що становить банківську таємницю, отриману ним від органу банківського нагляду іншої держави, виключно за згодою такого органу.

Національний банк України для забезпечення виконання покладених на нього функцій та/або захисту своїх законних інтересів має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, зібрану під час виконання ним його функцій, юридичним та фізичним особам відповідно до укладених між такими особами та Національним банком України договорів.

Національний банк України для забезпечення виконання покладених на нього функцій та/або захисту своїх законних інтересів має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, зібрану під час виконання ним його функцій, судовим, правоохоронним та/або контролюючим органам інших держав.

Національний банк України має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, суду для захисту своїх прав та законних інтересів у справах, учасником яких він є";

49) абзаци четвертий та одинадцятий статті 66 викласти в такій редакції:

"2) встановлення вимог та обмежень щодо діяльності банку (банків)";

"3) встановлення вимог до визначення (розрахунку) банками розміру ризиків, притаманних їхній діяльності";

50) у статті 67:

частину другу викласти в такій редакції:

"Наглядова діяльність Національного банку України охоплює всі банки, їх відокремлені підрозділи, афілійованих та споріднених осіб банків, ключових учасників у структурі власності банків, банківські групи, учасників банківських груп на території України та за кордоном, установи іноземних банків в Україні, а також інших юридичних та фізичних осіб у частині дотримання вимог цього Закону";

після частини восьмої доповнити чотирма новими частинами такого змісту:

"Національний банк України у визначеному ним порядку має право визначати величину ризиків у діяльності банку.

Національний банк України за результатами оцінки банку, проведеної ним під час банківського нагляду в порядку та спосіб, визначені Національним банком України, з урахуванням оцінки фінансового стану та бізнес-моделі банку, ризиків, притаманних його діяльності, якості корпоративного управління, системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками, має право:

1) встановлювати для банку підвищені значення економічних нормативів;

2) вимагати від банку, його керівників, власників істотної участі вжиття заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану банку, підтримання на достатньому рівні капіталу та ліквідності для покриття всіх суттєвих ризиків його діяльності, підвищення якості корпоративного управління, системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками;

3) вимагати перегляду політики винагород в банку.

Банк зобов'язаний подати план заходів щодо виконання вимог Національного банку України, який має відповідати вимогам Національного банку України, та забезпечити його виконання у визначені строки.

У разі погіршення фінансового стану банку, що становить загрозу для його вкладників та інших кредиторів, Національний банк України має право встановити обмеження щодо діяльності такого банку".

У зв'язку з цим частини дев'яту - двадцять другу вважати відповідно частинами тринадцятою - двадцять шостою;

частини тринадцяту і п'ятнадцяту викласти в такій редакції:

"Національний банк України для цілей банківського нагляду має право отримувати від державних органів, у тому числі від державних органів іноземних держав, та інших осіб інформацію, у тому числі конфіденційну, щодо фінансового/майнового стану засновника (засновників) банку, ключових учасників у структурі власності банку та осіб, які набувають або збільшують істотну участь у банку, їхньої ділової репутації, джерел походження коштів, що використовуються для формування статутного капіталу банку та/або для набуття або збільшення істотної участі у банку, а також іншу інформацію, яка є необхідною для виконання Національним банком України функцій державного регулювання та нагляду";

"При здійсненні банківського нагляду Національний банк України має право вимагати від банків та їх керівників, відповідальних осіб банківських груп, учасників банківських груп усунення порушень банківського законодавства, виконання нормативно-правових актів Національного банку України для уникнення або подолання небажаних наслідків, що можуть поставити під загрозу безпеку коштів, довірених таким банкам, або завдати шкоди належному веденню банківської діяльності";

частини шістнадцяту - вісімнадцяту виключити;

частини дев'ятнадцяту і двадцять другу викласти в такій редакції:

"При здійсненні банківського нагляду Національний банк України має право користуватися послугами інших, у тому числі іноземних юридичних та фізичних осіб, установ, за окремими угодами";

"Національний банк України у межах безвиїзного нагляду має право:

1) письмово вимагати від банку копії документів, а також письмові пояснення з питань його діяльності;

2) уповноважувати службовця (службовців) Національного банку України на здійснення нагляду за діяльністю банку, про що повідомляє банк протягом двох робочих днів з дня визначення такого уповноваженого службовця (службовців)";

після частини двадцять третьої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"Уповноважений службовець Національного банку України має право:

- 1) вільного доступу у робочий час до всіх приміщень банку;
- 2) вільного доступу до інформації банку щодо його діяльності і щодо проведення ним будь-яких операцій, а також до всіх документів банку, у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом, у паперовій та в електронній формах;
- 3) вільного доступу до систем автоматизації банківських операцій;
- 4) виготовляти та вилучати (виносити за межі банку) копії документів, у тому числі копії документів, що свідчать про порушення законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України;
- 5) бути присутнім на загальних зборах учасників банку, засіданнях ради банку, правління банку та комітетів банку.

Керівники банку зобов'язані забезпечити уповноваженому службовцю Національного банку України вільний доступ у робочий час до всіх приміщень банку, доступ у режимі перегляду до всіх інформаційних систем банку та консультативну підтримку з питань функціонування таких систем, а також забезпечити надання інформації, документів та письмових пояснень з питань діяльності банку, у тому числі щодо проведення банком будь-яких операцій. Банк зобов'язаний завчасно (не пізніше ніж за один робочий день) інформувати уповноваженого службовця Національного банку України про проведення загальних зборів учасників банку, засідань ради банку, правління банку та комітетів банку, обов'язкове утворення яких передбачено цим Законом, з наданням інформації про питання, які плануються до розгляду, та створити умови для його участі у таких зборах/засіданнях".

У зв'язку з цим частини двадцять четверту - двадцять шосту вважати відповідно частинами двадцять шостою - двадцять восьмою;

у частині двадцять сьомій:

друге речення абзацу першого виключити;

абзаци другий і третій виключити;

51) у статті 68:

частину першу викласти в такій редакції:

"Банки зобов'язані вести бухгалтерський облік та складати фінансову звітність відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та міжнародних стандартів фінансової звітності";

частину третю виключити;

52) у статті 69:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 69. Звітність банків, банківських груп";

частини другу, третю і шосту викласти в такій редакції:

"Відповідальна особа банківської групи зобов'язана подавати до Національного банку України консолідовану та субконсолідовану звітність, а також статистичну звітність.

Національний банк України встановлює для банків, банківських груп: перелік, форми звітності або вимоги до форм, періодичність та строки подання звітності, порядок подання та оприлюднення фінансової звітності (річної фінансової звітності, річної консолідованої фінансової звітності, проміжної фінансової звітності, консолідованої проміжної фінансової звітності), консолідованої та субконсолідованої звітності";

"Національний банк України має право вимагати від власників істотної участі у банку та ключових учасників у структурі власності банку подання інших періодичних звітів, інших документів чи інформації з метою здійснення нагляду за безпекою і надійністю фінансового стану банку та забезпечення дотримання положень цього Закону";

частини сьому - дев'яту виключити;

частину десяту замінити двома новими частинами такого змісту:

"Банк зобов'язаний не пізніше 30 квітня наступного за звітним року оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом із аудиторським звітом, а також іншу інформацію в обсязі, визначеному Національним банком України, шляхом розміщення на власному веб-сайті та в інший спосіб у випадках, визначених законодавством України.

Національний банк України має право визначати перелік інших показників та іншої інформації щодо діяльності банку, які підлягають оприлюдненню".

У зв'язку з цим частини одинадцяту - тринадцяту вважати відповідно частинами дванадцятою - чотирнадцятою;

частини дванадцяту і чотирнадцяту викласти в такій редакції:

"Банк самостійно або на вимогу Національного банку України протягом одного місяця з дня оприлюднення та/або виявлення факту недостовірності фінансової звітності зобов'язаний спростувати опубліковану недостовірну фінансову звітність, річну консолідовану фінансову звітність, проміжну фінансову звітність, консолідовану проміжну фінансову звітність у такий самий спосіб, у який вона була поширена";

"Відповідальна особа банківської групи зобов'язана не пізніше 1 червня наступного за звітним року оприлюднювати аудиторський звіт та перевірену аудиторською фірмою річну консолідовану звітність банківської групи у складі та порядку, визначених Національним банком України, шляхом розміщення на власному веб-сайті та в інший спосіб у випадках, визначених законодавством України";

53) частини другу, сьому і дев'яту статті 70 викласти в такій редакції:

"Право на проведення аудиторської перевірки банку має аудиторська фірма, внесена до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, що ведеється відповідно до закону, до розділу суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес";

"Банк має право укладати договори про проведення щорічної перевірки річної фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо його фінансово-господарської діяльності з однією аудиторською фірмою не більше ніж сім років поспіль";

"Аудиторська фірма зобов'язана не пізніше наступного робочого дня після виявлення письмово повідомити Національний банк України про виявлені під час проведення аудиторської перевірки та/або надання інших аудиторських послуг порушення банком банківського законодавства, суттєву загрозу або сумніви щодо можливості банку продовжувати діяльність на безперервній основі";

54) частини п'яту та сьому статті 71 викласти в такій редакції:

"Керівники та працівники банку зобов'язані забезпечити безоплатне надання уповноваженим Національним банком України особам доступу в режимі перегляду до всіх інформаційних систем банку, необхідних для проведення перевірок, вибірки та вивантаження необхідної інформації для її подальшого аналізу, консультаційної підтримки з питань функціонування таких систем, а також інформації, документів та письмових пояснень з питань діяльності банку. Керівники банку зобов'язані забезпечити безоплатне надання уповноваженим Національним банком України особам інформації, копій документів, у тому числі тих, що зберігаються в інформаційних системах банку, у порядку, встановленому Національним банком України";

"Уповноважені Національним банком України особи мають право одержувати від банку інформацію, документи та їх копії, письмові пояснення з питань діяльності банку, вилучати (виносити за межі банку) письмові пояснення, а також виготовляти та вилучати (виносити за межі банку) копії документів, у тому числі тих, що свідчать про порушення законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України";

55) частину другу статті 72 викласти в такій редакції:

"До осіб, які можуть бути об'єктом перевірки Національного банку України, належать власники істотної участі у банку, ключові учасники у структурі власності банку та учасники банківських груп, небанківських фінансових груп, учасниками яких є банки, материнські компанії банків, юридичні особи, які мають спільного з банками контролера";

56) розділ IV після статті 72 доповнити назвою глави 14¹ такого змісту:

"Глава 14¹ ЗАХОДИ ВПЛИВУ";

57) статтю 73 викласти в такій редакції:

"Стаття 73. Заходи впливу

У разі порушення банками або іншими особами, які можуть бути об'єктом перевірки Національного банку України відповідно до цього Закону, банківського, валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, нормативно-правових актів Національного банку України, вимог

Національного банку України, встановлених відповідно до статей 66 і 67 цього Закону, здійснення ризикової діяльності, що становить загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, застосування іноземними державами або міждержавними об'єднаннями, або міжнародними організаціями санкцій до банків чи власників істотної участі у банках, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи, порушення встановлених законодавством вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки) Національний банк України має право застосувати заходи впливу адекватно вчиненому порушенню або рівню такої загрози, до яких належать:

- 1) письмове застереження;
- 2) скликання загальних зборів учасників, ради банку, правління банку;
- 3) укладення письмової угоди з банком, за якою банк чи визначена угодою особа зобов'язується сплатити визначене грошове зобов'язання та/або вжити заходів для усунення та/або недопущення в подальшій діяльності порушень, поліпшення фінансового стану банку, підвищення ефективності функціонування системи управління ризиками тощо. За невиконання або неналежне виконання банком умов письмової угоди Національний банк України має право застосувати інші заходи впливу, передбачені цією частиною;
- 4) зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі;
- 5) обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій, у тому числі операцій із пов'язаними з банком особами;
- 6) заборона надання бланкових кредитів;
- 7) накладення штрафів на:

банк відповідно до положень, затверджених Правлінням Національного банку України, але у розмірі не більш як 1 відсоток суми зареєстрованого статутного капіталу. Зазначене обмеження максимальної суми штрафу не застосовується у разі накладення на банк штрафу за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Максимальний розмір штрафу за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення не може перевищувати 7950 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

власників істотної участі у банку за невиконання прийнятих на себе зобов'язань про надання необхідної фінансової допомоги банку в рамках вжиття заходів з метою приведення діяльності проблемного банку у відповідність із вимогами законодавства у розмірі від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

особу, яка набула або збільшила істотну участь у банку з порушенням вимог статей 34, 34¹ цього Закону щодо порядку набуття або збільшення істотної участі у банку, в розмірі до 10 відсотків:

номінальної вартості придбаних акцій (паїв) банку, якщо особа набула або збільшила пряму істотну участь у банку;

номінальної вартості акцій (паїв), які належать акціонеру (учаснику) банку, через якого особа набула або збільшила істотну участь у банку, якщо особа набула або збільшила опосередковану істотну участь у банку.

Штраф за порушення порядку набуття або збільшення істотної участі у банку накладається на особу, яка набула або збільшила істотну участь у банку, або на будь-яку з осіб у структурі власності банку, через яку така особа набула або збільшила істотну участь у банку;

- 8) тимчасова, до усунення порушення, заборона використання власником істотної участі у банку права голосу (тимчасова заборона права голосу);
- 9) вимога до власника істотної участі у банку про відчуження акцій (паїв) банку у випадках, передбачених статтями 34¹ і 34² цього Закону та частиною восьмою цієї статті;
- 10) відсторонення посадової особи банку від посади;
- 11) віднесення банку до категорії проблемних або неплатоспроможних;
- 12) відкликання банківської ліцензії та ліквідація банку.

Прийняття рішення щодо застосування конкретного заходу впливу із переліку заходів впливу, визначених частиною першою цієї статті, є виключною компетенцією Національного банку України, визначеною законом.

Рішення Національного банку України про застосування заходу впливу обов'язково має містити:

відомості про встановлені обставини (факти);

кількісні, якісні оцінки та висновки Національного банку України, включаючи висновки про наявність ознак провадження банком ризикової діяльності, що становить загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, та обґрунтування адекватності застосування відповідного заходу впливу, що ґрунтуються на встановлених обставинах (фактах);

відомості про результати розгляду пояснень/заперечень банку або іншої особи, яка стала об'єктом перевірки Національного банку України та щодо якої прийнято таке рішення (у разі наявності).

Національний банк України у разі розгляду питань щодо застосування заходів впливу запрошує у визначеному ним порядку для надання пояснень/заперечень уповноважену особу (уповноважених осіб) банку або іншу особу, яка стала об'єктом перевірки Національного банку України та щодо якої має бути прийнято таке рішення.

Тимчасова заборона права голосу застосовується шляхом заборони використання права голосу:

власнику прямої істотної участі у банку - щодо належних йому акцій (паїв) банку;

власнику опосередкованої істотної участі у банку - щодо акцій (паїв), які належать акціонеру (учаснику) банку, через якого така особа володіє опосередкованою істотною участю у банку.

Тимчасова заборона права голосу передбачає заборону акціонеру (учаснику) банку голосувати на загальних зборах учасників банку та будь-яким чином брати участь в управлінні банком. У разі застосування тимчасової заборони права голосу Національний банк України визначає кількість акцій (паїв), права за якими обмежуються.

Тимчасова заборона права голосу може бути застосована додатково до інших заходів впливу, передбачених частиною першою цієї статті.

У разі застосування тимчасової заборони права голосу Національний банк України визначає спосіб та строк усунення порушення. У разі неусунення порушення у визначений строк Національний банк України має право вимагати відчуження відповідних акцій (паїв) банку.

Національний банк України у разі застосування тимчасової заборони права голосу та/або вимоги щодо відчуження акцій (паїв) банку може заборонити особі збільшувати участь у цьому банку.

У разі застосування тимчасової заборони права голосу таке право голосу щодо відповідних акцій (паїв) банку, а також право брати участь в управлінні банком переходять до довіреної особи, призначеної Національним банком України.

Національний банк України не має права призначати довіреною особою службовця Національного банку України, особу, яка є пов'язаною особою з банком, для якого Національний банк України призначає довірену особу, особу, яка має або може мати реальний чи потенційний конфлікт інтересів, або якщо не минуло три роки з дня звільнення особи з посади, у тому числі з посади у Національному банку України, та/або втрати нею відповідного статусу.

Довірена особа зобов'язана протягом усього часу, упродовж якого вона зберігає свій статус, відповідати вимогам, установленим цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України щодо бездоганної ділової репутації.

Довірена особа зобов'язана під час голосування на загальних зборах учасників банку або в межах іншої участі в управлінні банком діяти в інтересах кваліфікованого та зваженого управління банком, керуючись принципом забезпечення та захисту інтересів банку, його вкладників та інших кредиторів, і повідомляти Національний банк України про прийняті нею рішення/вчинені дії в день їх прийняття/вчинення.

Національний банк України має право надавати довірєній особі завдання щодо голосування на загальних зборах учасників банку, а саме перелік питань порядку денного загальних зборів із зазначенням того, як і за яке (проти якого) рішення потрібно проголосувати, та вказівки щодо участі в управлінні банком. Довірена особа під час голосування на загальних зборах учасників банку та участі в управлінні банком повинна діяти саме так, як передбачено відповідними завданнями та вказівками (у разі їх отримання від Національного банку України). Дії довірєної особи, вчинені всупереч наданим Національним банком України завданням щодо голосування на загальних зборах учасників банку та вказівкам щодо участі в управлінні банком, не мають юридичної сили.

Національний банк України надсилає копію прийнятого рішення про тимчасову заборону/ відновлення права голосу депозитарній установі, яка обслуговує рахунок у цінних паперах відповідного акціонера, не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття такого рішення.

Вимога до власника істотної участі у банку щодо відчуження акцій (паїв) банку реалізується шляхом:

щодо власника прямої істотної участі у банку - відчуження належних власнику істотної участі акцій (паїв) банку;

щодо власника опосередкованої істотної участі у банку - відчуження акцій (паїв), які належать акціонеру (учаснику) банку, через якого особа набула або збільшила істотну участь у банку, або частки у статутному капіталі (пакета акцій) юридичної особи, через яку така особа набула або збільшила істотну участь у банку.

Продаж акцій (паїв) банку на вимогу Національного банку України потребує отримання особою, яка має намір набути істотну участь у банку або збільшити її до рівнів, визначених у частині першій статті 34 цього Закону, погодження Національного банку України на набуття або збільшення істотної участі у банку, а у визначених законом випадках - дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію.

У разі невиконання власником істотної участі у банку у визначений Національним банком України строк вимоги щодо відчуження акцій (паїв) банку Національний банк України звертається до суду з позовом про примусове відчуження акцій (паїв) банку.

Особу, яку рішенням Національного банку України було відсторонено від посади або якій тимчасово заборонено право голосу, може бути поновлено на посаді або відновлено право голосу після усунення виявлених порушень на підставі рішення Національного банку України або за рішенням суду.

Національний банк України в разі порушення відповідальною особою банківської групи, іншими учасниками банківської групи вимог цього Закону, нормативно-правових актів Національного банку України, здійснення ризикової діяльності, яка становить загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів банку, наявності структури банківської групи, що унеможливає здійснення нагляду на консолідованій основі, має право застосувати заходи впливу адекватно вчиненому порушенню, передбачені частиною першою цієї статті, та/або будь-які із зазначених нижче:

1) установлення для банківської групи лімітів та обмежень щодо здійснення окремих видів операцій та/або діяльності;

2) заборона проведення операцій між банком та іншими учасниками банківської групи;

3) вимога до банку щодо відчуження часток участі у статутному капіталі дочірніх компаній, асоційованих компаній, які є членами банківської групи, розірвання угод, на підставі яких, за відсутності формального володіння, здійснюється вирішальний вплив на управління та/або діяльність цих осіб.

Національний банк України в разі порушення небанківськими фінансовими установами, що входять до складу банківської групи, вимог цього Закону, нормативно-правових актів Національного банку України має право звернутися до державних органів, що здійснюють нагляд за такими особами, щодо застосування до таких осіб адекватних заходів впливу";

58) частини першу, третю і п'яту статті 74 викласти в такій редакції:

"Порядок застосування заходів впливу, встановлених статтею 73 цього Закону, визначається нормативно-правовими актами Національного банку України, чинними на момент прийняття рішення Національного банку України про застосування заходів впливу";

"Заходи впливу, встановлені статтею 73 цього Закону, можуть бути застосовані Національним банком України протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення";

"Рішення Національного банку України про застосування заходу впливу у вигляді накладення штрафу за порушення законодавства, зазначеного у частині першій статті 73 цього Закону, є виконавчим документом та набирає законної сили з дня його прийняття. У разі невиконання такого рішення у визначений Національним банком України строк воно передається Національним банком України до органів державної виконавчої служби для примусового виконання";

59) у статті 75:

пункт 1 частини першої викласти в такій редакції:

"1) банк протягом 30 календарних днів поспіль допустив порушення мінімального значення хоча б одного нормативу достатності капіталу, встановленого нормативно-правовими актами Національного банку України, - два і більше разів";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"Національний банк України має право не відносити банк до категорії проблемних у разі прийняття рішення, передбаченого частиною третьою статті 76 цього Закону".

У зв'язку з цим частини третю - дев'яту вважати відповідно частинами четвертою - десятою;

частину п'яту викласти в такій редакції:

"Проблемному банку забороняється використовувати для розрахунків прямі кореспондентські рахунки в національній валюті. Проведення розрахунків здійснюється виключно через кореспондентський рахунок та/або рахунок умовного зберігання (ескроу) у Національному банку України";

60) у статті 76:

пункт 2 частини першої викласти в такій редакції:

"2) зменшення значення хоча б одного нормативу достатності капіталу на 50 і більше відсотків від мінімального значення, встановленого законом та/або нормативно-правовими актами Національного банку України";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"Національний банк України має право прийняти рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних у разі повторного виникнення підстав, з яких банк було віднесено до категорії проблемних, якщо такі підстави виникли протягом 60 днів з дня прийняття Національним банком України рішення про визнання діяльності банку, віднесеного до категорії проблемних, такою, що відповідає законодавству. Положення цієї частини не обмежують право або обов'язок Національного банку України протягом зазначеного строку прийняти рішення про віднесення банку до категорії проблемних або неплатоспроможних з інших підстав, встановлених статтями 75 і 76 цього Закону".

У зв'язку з цим частини третю - восьму вважати відповідно частинами четвертою - дев'ятою;

частину дев'яту доповнити другим реченням такого змісту: "Національний банк України не проводить перевірок цього банку з питань дотримання банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за період здійснення у банку тимчасової адміністрації".

8. Частину третю статті 11 Закону України "Про іпотечні облігації" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 16, ст. 134; із змінами, внесеними Законом України від 19 червня 2020 року № 738-IX) викласти в такій редакції:

"3. Будь-які кошти, що підлягають виплаті у процесі примусового стягнення заборгованості емітента за іпотечними облігаціями, спрямовуються на грошовий рахунок Центрального депозитарію цінних паперів у Національному банку України, якщо такі кошти виплачуються в національній валюті, або на рахунки, відкриті Центральним депозитарієм цінних паперів в інших банках, у тому числі іноземних, які відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі кошти виплачуються в іноземній валюті, а від продажу іпотечного покриття структурованих іпотечних облігацій - на рахунок адміністратора за випуском облігацій, якщо інше не передбачено проспектом (рішенням про емісію) структурованих іпотечних облігацій та/або договором про управління іпотечним покриттям випуску структурованих іпотечних облігацій. Після відшкодування всіх витрат, пов'язаних із зверненням стягнення на іпотечне покриття і управлінням та обслуговуванням відповідних іпотечних активів, виручка від продажу іпотечного покриття розподіляється між власниками іпотечних облігацій пропорційно до належних їм облігацій. У разі якщо виручка від продажу іпотечного покриття перевищує розмір зобов'язань за іпотечними облігаціями та витрат, пов'язаних із зверненням стягнення на іпотечне покриття і управлінням та обслуговуванням відповідних іпотечних активів, її надлишок повертається емітенту".

9. У Законі України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 50, ст. 564 із наступними змінами):

1) статтю 18 доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Фонд у встановленому ним порядку розміщує на своєму офіційному веб-сайті та на веб-сайті банку, що знаходиться в стадії ліквідації, відомості про боржників, які прострочили виконання зобов'язань (за основною сумою та процентами) перед цим банком, а також про

вимоги банку до таких боржників. Опублікування таких відомостей не потребує отримання на це згоди боржника - фізичної особи";

2) пункти 1 і 5 частини другої статті 46 викласти в такій редакції:

"1) припиняються всі повноваження органів управління банку (загальних зборів, наглядової ради і правління) та органів контролю (ревізійної комісії та внутрішнього аудиту). Якщо в банку, що ліквідується, здійснювалася тимчасова адміністрація, з дня прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку тимчасова адміністрація банку припиняється. Керівники банку звільняються з роботи у зв'язку з ліквідацією банку";

"5) відомості про фінансовий стан банку, боржників, які прострочили виконання зобов'язань (за основною сумою та процентами) перед таким банком, а також про вимоги банку до таких боржників перестають бути конфіденційними чи становити банківську таємницю";

3) у частині першій статті 52:

пункт 7 викласти в такій редакції:

"7) вимоги інших вкладників, які не є пов'язаними з банком особами, юридичних осіб - клієнтів банку, які не є пов'язаними з банком особами";

після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"11) вимоги за інструментами з умовами списання/конверсії".

У зв'язку з цим абзац дванадцятий вважати абзацом тринадцятим.

10. У Законі України "Про депозитарну систему України" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 39, ст. 517 із наступними змінами):

1) абзаци перший і другий частини третьої статті 5 викласти в такій редакції:

"3. Рахунок (рахунки) у цінних паперах депозитарної установи, на якому (яких) зберігаються та обліковуються цінні папери, відкривається (відкриваються) депозитарній установі Центральним депозитарієм або у випадках, встановлених цим Законом, - Національним банком України на підставі депозитарного договору. Центральний депозитарій або Національний банк України може відкрити декілька рахунків у цінних паперах депозитарній установі.

Депозитарна установа на підставі відповідного договору має право відкрити рахунок (рахунки) в іноземній фінансовій установі, яка зареєстрована в державі, що є членом Європейського Союзу та/або членом Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) (крім іноземної фінансової установи, яка зареєстрована в державі, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України", та/або прямо чи опосередковано контролюється особами, які є резидентами зазначеної держави), для забезпечення надання своїм клієнтам послуг з обліку цінних паперів іноземних емітентів та обмежень щодо таких цінних паперів, реєстрації переходу права власності на відповідні цінні папери та інших послуг, передбачених законодавством такої держави";

2) частину другу статті 6 після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

"інформації, що подається Національним банком України у разі встановлення ним факту вчинення нікчемного правочину або тимчасової заборони використання права голосу щодо відповідних акцій банку згідно із Законом України "Про банки і банківську діяльність".

У зв'язку з цим абзаци четвертий - дванадцятий вважати відповідно абзацами п'ятим - тринадцятим;

3) у статті 9:

пункт 7 частини восьмої викласти в такій редакції:

"7) отримання доходів та інших виплат за операціями емітентів (у тому числі тих, що розміщені та обертаються за межами України) на рахунок Центрального депозитарію, відкритий у Національному банку України, якщо такі кошти виплачуються у національній валюті, або на рахунки, відкриті Центральним депозитарієм в інших банках, у тому числі іноземних, що відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі кошти виплачуються в іноземній валюті, для їх подальшого переказу отримувачам";

частину тринадцяту викласти в такій редакції:

"13. Для забезпечення виплати доходів за цінними паперами, при погашенні боргових цінних паперів, у тому числі за цінними паперами, що розміщені та обертаються за межами України, чи при здійсненні емітентом інших корпоративних операцій, що передбачають виплату коштів у гривні, Центральний депозитарій відкриває рахунок у Національному банку України, а для тих, що передбачають виплату коштів в іноземній валюті, Центральний депозитарій

відкриває рахунки в інших банках, у тому числі іноземних, що відповідають критеріям, встановленим Національним банком України. На кошти, що знаходяться на таких рахунках, не може бути накладено арешт, звернено стягнення за власними зобов'язаннями Центрального депозитарію як суб'єкта господарювання";

4) частину четверту статті 17 викласти в такій редакції:

"4. Національний банк України у разі провадження ним депозитарної діяльності, передбаченої пунктами 3 і 5 частини першої статті 3 цього Закону, відповідно до отриманих від Центрального депозитарію депозитарних активів провадить діяльність з депозитарного обліку та обслуговування обігу цінних паперів і корпоративних операцій емітента на рахунках у цінних паперах депонентів, номінальних утримувачів, а також на власному рахунку в цінних паперах, на якому обліковуються цінні папери, права на цінні папери, що належать Національному банку України";

5) у статті 20:

абзаци перший і другий частини п'ятої викласти в такій редакції:

"5. Центральний депозитарій на підставі укладеного з емітентом договору забезпечує здійснення емітентом погашення боргових цінних паперів, виплати доходів за цінними паперами відповідно до компетенції щодо обліку цінних паперів, встановленої цим Законом, та коштів, які підлягають виплаті у процесі стягнення заборгованості з емітента відсоткових чи дисконтних корпоративних облігацій, іпотечних облігацій (крім структурованих іпотечних облігацій, якщо проспектом цінних паперів (рішенням про емісію цінних паперів) та/або договором про управління іпотечним покриттям не передбачений такий порядок виплати), особи, яка надає забезпечення за такими облігаціями, або в процедурі їх банкрутства або ліквідації, шляхом зарахування коштів, переказаних емітентом, коштів, які підлягають виплаті у процесі стягнення заборгованості з емітента відсоткових чи дисконтних корпоративних облігацій, іпотечних облігацій, особи, яка надає забезпечення за такими облігаціями, або в процедурі їх банкрутства або ліквідації, на рахунок, відкритий Центральним депозитарієм у Національному банку України, якщо такі виплати здійснюються в національній валюті, або на рахунки, відкриті Центральним депозитарієм в інших банках, у тому числі іноземних, що відповідають встановленим Національним банком України критеріям, якщо такі виплати здійснюються в іноземній валюті, для подальшого переказу коштів з цих рахунків на рахунки отримувачів. Такі кошти не є власністю або доходами Центрального депозитарію та депозитаріїв-кореспондентів.

Центральний депозитарій забезпечує здійснення емітентом погашення боргових цінних паперів, що обертаються за межами України, а також виплати доходів за цими цінними паперами відповідно до компетенції щодо обліку цінних паперів, встановленої цим Законом, шляхом переказу коштів, зарахованих на рахунки Центрального депозитарію, відкриті в банках, в тому числі іноземних, що відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, для подальшого переказу коштів з цих рахунків на рахунки отримувачів. Такі кошти не є власністю або доходами Центрального депозитарію та депозитаріїв-кореспондентів";

частину восьму викласти в такій редакції:

"8. Забороняється накладати арешт та здійснювати примусове звернення стягнення на кошти та/або цінні папери, що знаходяться на відповідних рахунках особи, яка провадить клірингову діяльність, та/або інвестиційної фірми і призначені для здійснення/забезпечення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів";

6) пункт 2 частини сьомої статті 25 викласти в такій редакції:

"2) на письмову вимогу державного органу, одержану з урахуванням вимог частини другої статті 136 Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", в межах його повноважень та на підставі закону".

11. Друге речення пункту 5 частини першої статті 17 Закону України "Про Національне антикорупційне бюро України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 47, ст. 2051; 2015 р., № 17, ст. 118) викласти в такій редакції: "Отримання від банків інформації, що становить банківську таємницю, здійснюється в порядку та обсязі, визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність" з урахуванням положень цього Закону, а отримання від Центрального депозитарію цінних паперів, Національного банку України та депозитарних установ інформації, що міститься у системі депозитарного обліку цінних паперів, - у порядку та обсязі, встановлених Законом України "Про депозитарну систему України".

12. У Законі України "Про Рахункову палату" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 36, ст. 360 із наступними змінами):

1) абзац тринадцятий пункту 1 частини першої статті 7 викласти в такій редакції:

"виконання кошторису адміністративних витрат Національного банку України";

2) частину другу статті 12 викласти в такій редакції:

"2. Рахункова палата в порядку здійснення контролю за надходженням коштів до державного бюджету та використання коштів державного бюджету здійснює перевірку виконання кошторису адміністративних витрат Національного банку України".

13. У Законі України "Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами):

1) абзац перший пункту 1 частини першої статті 10 викласти в такій редакції:

"1) витребує за рішенням Голови Національного агентства або його заступника та безоплатно одержує в установленому законом порядку від державних органів, органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для виконання обов'язків Національного агентства, а також інформацію, що становить банківську таємницю, в порядку та обсязі, визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність";

2) абзац другий пункту 2 частини першої статті 20 викласти в такій редакції:

"Майно банку (крім коштів, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку), а також кошти та інші цінності юридичних або фізичних осіб, що перебувають у банку та на які накладено арешт, передаються в управління (перераховуються на рахунки) Національного агентства не пізніше наступного робочого дня після надходження до банку платіжної вимоги, оформленої Національним агентством, та доданих до неї копій звернення прокурора, ухвали слідчого судді, суду про накладення арешту".

14. Підпункт 4 пункту 2 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців" та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17) викласти в такій редакції:

"4) державна реєстрація припинення банків, процедура ліквідації яких з ініціативи Національного банку України розпочалася до набрання чинності Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", проводиться державним реєстратором на підставі копії рішення Національного банку України про затвердження ліквідаційного балансу, ухвалення остаточного звіту ліквідатора і завершення ліквідаційної процедури, а також без урахування відомостей про наявність у такого банку заборгованості із сплати податків і зборів та/або наявність у такого банку заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування".

15. Пункт 2² частини першої статті 7 Закону України "Про Державне бюро розслідувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 6, ст. 55; 2020 р., № 2, ст. 5) доповнити реченням такого змісту: "Отримання від банків інформації, що становить банківську таємницю, здійснюється в порядку та обсязі, визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність".

16. У Законі України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами):

1) пункт 4 частини другої статті 5 викласти в такій редакції:

"4) рішень, за якими стягувачами є держава, державні органи (крім рішень Національного банку України)";

2) абзац другий частини третьої статті 9 доповнити реченням такого змісту: "Порядок надання такої інформації та форма повідомлення встановлюються Національним банком України за погодженням із Міністерством юстиції України";

3) у частині другій статті 48:

абзац четвертий викласти в такій редакції:

"Не допускається накладення арешту на кошти, що знаходяться в Національному банку України або іноземних банках на рахунках, відкритих Центральному депозитарію цінних паперів та/або кліринговим установам для забезпечення здійснення грошових розрахунків";

доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"Не допускається накладення арешту, звернення стягнення за власними зобов'язаннями Центральному депозитарію цінних паперів як суб'єкта господарювання на кошти, що знаходяться в Національному банку України або іноземних банках на рахунках, відкритих

Центральному депозитарію цінних паперів для забезпечення виплати доходів за цінними паперами, при погашенні боргових цінних паперів чи при здійсненні емітентом інших корпоративних операцій, що передбачають виплату коштів";

4) у статті 52:

частину третю доповнити абзацом другим такого змісту:

"Не підлягають арешту кошти, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку";

доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Стягнення коштів з кореспондентських рахунків банку здійснюється у порядку, встановленому Національним банком України".

17. У Законі України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" від 19 червня 2020 року № 738-IX:

1) у частині третій статті 1:

абзац перший пункту 1 викласти в такій редакції:

"1) відносини, пов'язані з вчиненням і виконанням правочинів (крім деривативних контрактів та правочинів щодо них) поза організованими ринками (крім провадження клірингової діяльності, здійснення ліквідаційного нетінгу, остаточності проведення розрахунків) щодо";

пункт 2 викласти в такій редакції:

"2) відносини, пов'язані з вчиненням і виконанням правочинів щодо речей, визначених індивідуальними ознаками (крім цінних паперів та деривативних контрактів)";

2) пункт 4 частини другої статті 4 викласти в такій редакції:

"4) юридична особа підконтрольна особам, зазначеним у пунктах 1-3 цієї частини, або має таких осіб серед власників істотної участі";

3) у статті 5:

у частині третій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"3. Професійними учасниками організованих товарних ринків є юридичні особи, які провадять професійну діяльність з організації торгівлі продукцією, професійну діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, а саме товарні біржі";

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) юридична особа підконтрольна особам, зазначеним у пунктах 1-3 цієї частини, або має таких осіб серед власників істотної участі";

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. Професійна діяльність з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, професійна діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах здійснюється виключно товарними біржами на підставі відповідних ліцензій, виданих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, крім випадків, передбачених законодавством";

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках, затверджується Кабінетом Міністрів України";

4) пункт 4 частини другої статті 7 викласти в такій редакції:

"4) товарні форвардні контракти (договори) щодо оптових енергетичних продуктів з фізичною поставкою, торгівля якими здійснюється на майданчиках/ринках, інших, ніж БТМ та регульований ринок";

5) частину тринадцяту статті 33 виключити;

6) у статті 34:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Деривативні контракти укладаються на організованих ринках капіталу, передбачених пунктами 2, 5 і 7 частини першої статті 49 цього Закону, та на організованих товарних ринках, передбачених статтею 3 Закону України "Про товарні біржі", а також поза ними, при цьому:

1) деривативні контракти, які є фінансовими інструментами, укладаються на організованих ринках капіталу та поза ними;

2) деривативні контракти, які не є фінансовими інструментами, укладаються на організованих товарних ринках та поза ними";

абзац перший частини сьомої викласти в такій редакції:

"7. У разі укладення, зміни чи припинення деривативного контракту поза організованим ринком та в інших випадках, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а щодо деривативних контрактів грошового ринку - за погодженням з Національним банком України, інформація про деривативний контракт подається до торгового репозиторію";

7) у статті 36:

абзац другий частини шостої викласти в такій редакції:

"У разі укладення, зміни чи припинення договору про заміну сторони інформація про такий договір подається до торгового репозиторію у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а щодо деривативних контрактів грошового ринку - за погодженням з Національним банком України";

абзац перший частини дванадцятої викласти в такій редакції:

"12. Деривативні контракти, які є фінансовими інструментами, та правочини щодо фінансових інструментів повинні вчинятися за участю або посередництвом інвестиційної фірми, крім випадків";

абзац перший частини тринадцятої викласти в такій редакції:

"13. Деривативні контракти, які є фінансовими інструментами, та правочини щодо фінансових інструментів, вчинені без участі (посередництва) інвестиційної фірми, крім випадків, передбачених частиною дванадцятою цієї статті, є нікчемними";

8) у статті 41:

пункт 4 частини першої викласти в такій редакції:

"4) поєднання провадження професійним учасником ринків капіталу клірингової діяльності з визначення зобов'язань з діяльністю з організації торгівлі продукцією та/або діяльністю з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах";

абзаци перший і другий частини третьої викласти в такій редакції:

"3. Професійна діяльність на організованих товарних ринках - це діяльність акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю або товариств з додатковою відповідальністю з надання послуг з організації торгівлі продукцією та/або організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах.

На організованих товарних ринках здійснюється професійна діяльність з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, професійна діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах";

9) частину третю статті 45 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Кошти та/або інші активи, що належать клієнтам та передаються інвестиційній фірмі у процесі провадження нею професійної діяльності на ринках капіталу для здійснення/забезпечення розрахунків, не є доходами такої інвестиційної фірми".

У зв'язку з цим абзаци другий - четвертий вважати відповідно абзацами третім - п'ятим;

10) абзаци перший, п'ятий і восьмий частини другої статті 51 викласти в такій редакції:

"2. Діяльність з організації торгівлі на регульованих ринках може здійснюватися виключно оператором регульованого ринку в порядку, встановленому цим Законом, Законом України "Про товарні біржі" та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку";

"2) оператор регульованого ринку, що отримав відповідну ліцензію на провадження виду діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, передбаченого пунктами 4 та/або 5 частини першої статті 49 цього Закону, або ліцензію на провадження виду діяльності, передбаченого частиною третьою статті 3 Закону України "Про товарні біржі";

"2) оператор регульованого ринку, що отримав відповідну ліцензію на провадження виду діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, передбаченого пунктами 6 та/або 7 частини першої статті 49 цього Закону, або ліцензію на провадження виду діяльності, передбаченого частиною третьою статті 3 Закону України "Про товарні біржі";

11) частину другу статті 63 викласти в такій редакції:

"2. Порядок здійснення клірингу за договорами щодо фінансових інструментів та за деривативними контрактами, а також порядок контролю за провадженням клірингової діяльності встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку";

12) пункт 2 частини першої статті 72 викласти в такій редакції:

"2) юридична особа, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, не відповідає вимогам закону та ліцензійним умовам та/або вимогам до провадження певного виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, встановленим законодавством";

13) пункт 17 частини першої статті 73 викласти в такій редакції:

"17) щодо професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків встановлено наявність контролерів, які є юридичними особами - резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України";

14) пункти 1 і 5 частини вісімнадцятої статті 74 викласти в такій редакції:

"1) є юридичною особою - резидентом держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України";

"5) особа підконтрольна особам, зазначеним у пунктах 1- 4 цієї частини, або має таких осіб серед власників істотної участі";

15) частину другу статті 107 викласти в такій редакції:

"2. Вимоги цього розділу не застосовуються до емісії державних облігацій України, казначейських зобов'язань та державних деривативів";

16) пункт 5 частини другої статті 118 викласти в такій редакції:

"5) забезпечувати перерахування на рахунок Центрального депозитарію цінних паперів, відкритий у Національному банку України, коштів, отриманих у процесі стягнення заборгованості з емітента облігацій та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, або в процедурі їх банкрутства або ліквідації, якщо такі кошти виплачуються в національній валюті, або на рахунки, відкриті Центральним депозитарієм цінних паперів в інших банках, у тому числі іноземних, що відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі кошти виплачуються в іноземній валюті, з метою подальшого перерахування таких коштів згідно з вимогами законодавства";

17) частину першу статті 122 викласти в такій редакції:

"1. Будь-які кошти, які підлягають виплаті за участю адміністратора у процесі стягнення заборгованості з емітента облігацій (крім іпотечних облігацій, якщо проспектом (рішенням про емісію) та/або договором про управління іпотечним покриттям не передбачений інший порядок виплати) та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, або в процедурі їх банкрутства чи припинення, зараховуються на рахунок Центрального депозитарію цінних паперів, відкритий у Національному банку України, якщо такі кошти виплачуються в національній валюті, або на рахунки, відкриті Центральним депозитарієм цінних паперів в інших банках, у тому числі іноземних, що відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі кошти виплачуються в іноземній валюті";

18) розділ XIII "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктом 15¹ такого змісту:

"15¹. Деривативи (деривативні контракти), укладені до дати набрання чинності цим Законом, зберігають свою дію і знаходяться в цивільному обігу до дати їх виконання (дати їх припинення) відповідно до умов таких контрактів. Всі права та зобов'язання сторін таких деривативних контрактів вважаються чинними до моменту їх виконання (припинення)".

18. У Законі України "Про товарні біржі" від 19 червня 2020 року № 738-IX:

1) у статті 1:

частину третю викласти в такій редакції:

"3. До правовідносин щодо створення та функціонування товарних бірж застосовуються положення статей 71-76, 131- 137 Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" та інші його положення, що прямо передбачають його поширення на товарні біржі";

частину четверту виключити;

2) у частині першій статті 2:

пункт 9 викласти в такій редакції:

"9) організація торгівлі продукцією на товарних біржах (організація біржової торгівлі) - діяльність товарної біржі із створення та функціонування електронної торгової системи, яка у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку забезпечує централізоване вчинення (укладання) та/або централізоване виконання правочинів (біржових угод, біржових договорів) щодо біржових товарів згідно з недискреційними правилами, встановленими товарною біржою та зареєстрованими у встановленому цим Законом порядку";

доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

"9¹) організація укладання деривативних контрактів на товарних біржах - діяльність товарної біржі із створення та функціонування електронної торгової системи, яка у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку забезпечує централізоване укладання та/або вчинення правочинів щодо деривативних контрактів, які не є фінансовими інструментами, та/або централізоване виконання деривативних контрактів, які не є фінансовими інструментами, згідно з недискреційними правилами, встановленими товарною біржою та зареєстрованими у встановленому цим Законом порядку";

3) частини першу - третю статті 3 викласти в такій редакції:

"1. Товарна біржа є юридичною особою, що функціонує у формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю та провадить професійну діяльність з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, професійну діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, а також інші види діяльності, передбачені цим Законом.

Виключно на товарній біржі укладаються біржові договори на умовах спот - договори, умови яких передбачають, що фактичне постачання біржового товару заплановано здійснюється в межах найбільшого з таких проміжків часу:

двох робочих днів;

проміжку часу, визначеного звичаєм ділового обороту, зафіксованим правилами товарної біржі.

2. Юридична особа набуває статусу товарної біржі з дня отримання ліцензії на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензії на провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в порядку, передбаченому статтями 71 і 72 Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки".

Юридична особа, яка отримала ліцензію на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензію на провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, є професійним учасником організованих товарних ринків.

Товарна біржа починає функціонувати після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку правил товарної біржі відповідно до статті 9 цього Закону.

3. Товарна біржа, крім ліцензії на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарній біржі, ліцензії на провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, має право у порядку, встановленому Законом України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", отримати ліцензію (ліцензії) на провадження на ринках капіталу таких видів діяльності:

1) клірингова діяльність з визначення зобов'язань;

2) діяльність з організації укладання деривативних контрактів на регульованому ринку деривативних контрактів;

3) діяльність з організації укладання деривативних контрактів на БТМ деривативних контрактів;

4) діяльність з організації укладання деривативних фінансових інструментів на ОТМ деривативних контрактів";

4) частини другу і третю статті 7 викласти в такій редакції:

"2. Розмір початкового капіталу товарної біржі повинен відповідати вимогам щодо його розрахунку, встановленим статтею 70 Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", та вимогам щодо його розміру, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та його мінімальний розмір не може бути меншим ніж 20 мільйонів гривень.

3. Особа, яка має намір набути статусу товарної біржі, а також товарна біржа протягом всього періоду своєї діяльності повинні відповідати ліцензійним умовам провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензійним умовам провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, а саме: організаційним та операційним вимогам, вимогам до розміру статутного і власного капіталу, порядку його визначення, ліквідності, кваліфікаційним вимогам до фахівців товарних бірж, вимогам до технічного та програмного забезпечення, вимогам щодо джерел походження коштів, за рахунок яких формується статутний капітал товарної біржі, іншим вимогам і показникам, що обмежують ризики діяльності товарної біржі, які встановлені цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку";

5) у статті 9:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Правила товарної біржі після отримання товарною біржею ліцензії на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензії на провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах затверджуються уповноваженим органом (посадовою особою) товарної біржі, а також центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері (у разі якщо така вимога встановлена їх нормативно-правовими актами), та реєструються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку";

пункт 6 частини четвертої викласти в такій редакції:

"6) порядок взаємодії з особою, яка провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань, або з центральним контрагентом за правочинами щодо біржових товарів, крім випадків провадження клірингової діяльності товарною біржею самостійно відповідно до ліцензії, передбаченої пунктом 1 частини третьої статті 3 цього Закону";

6) пункт 6 частини першої статті 11 викласти в такій редакції:

"6) виконувати інші обов'язки, пов'язані із здійсненням діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах";

7) пункт 3 розділу VII "Прикінцеві та перехідні положення" викласти в такій редакції:

"3. З 1 липня 2021 року товарні біржі мають право провадити свою діяльність виключно за умови отримання ліцензії на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках - діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензії на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках - діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах.

Установити, що тимчасово, на період з 1 липня 2021 року по 31 грудня 2022 року, товарні біржі, які отримали ліцензію на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках - діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, мають право провадити діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, за умови реєстрації правил товарної біржі (в частині організації торгівлі деривативними контрактами, які не є фінансовими інструментами) в установленому законодавством порядку в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

пункту 1, абзаців дванадцятого і тринадцятого (щодо визначення терміна "регулятивний капітал"), двадцять першого і двадцять другого (щодо визначення терміна "норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу банку"), тридцятого (щодо визначення терміна "достатність внутрішнього капіталу") і тридцять першого (щодо визначення терміна "достатність внутрішньої ліквідності") підпункту 2, підпунктів 4, 19, 21, 24, абзаців шостого і сьомого підпункту 26, підпунктів 30, 33, абзаців другого і третього підпункту 59, абзаців другого і третього підпункту 60 пункту 7 розділу I цього Закону, які набирають чинності через три роки з дня, наступного за днем опублікування цього Закону;

положень статті 62 Закону України "Про банки і банківську діяльність" щодо надання банками інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про виявлення фактів володіння фізичними та юридичними особами - резидентами України часткою в іноземній юридичній особі відповідно до статті 39² Податкового кодексу України, які набирають чинності з 1 січня 2022 року;

положень статті 69 Закону України "Про банки і банківську діяльність" щодо встановлення Національним банком України додаткових вимог до консолідованої, субконсолідованої та статистичної звітності банківських груп, які набирають чинності через один рік з дня опублікування цього Закону.

2. Внести до Закону України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5- 6, ст. 30 із наступними змінами) такі зміни:

1) текст статті 9 викласти в такій редакції:

"Банківський нагляд на консолідованій основі - це нагляд, що здійснюється Національним банком України за банківською групою з метою забезпечення стабільності банківської системи та обмеження ризиків, на які наражається банк внаслідок участі в банківській групі, шляхом регулювання, моніторингу та контролю ризиків банківської групи у визначеному Національним банком України порядку.

Національний банк України з метою здійснення нагляду на консолідованій основі має право визначати в межах банківської групи підгрупи, що складаються принаймні з двох учасників банківської групи, та здійснювати за ними нагляд на субконсолідованій основі.

Критерії визначення таких підгруп встановлюються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Банківська група, підгрупи банківської групи, учасники банківської групи зобов'язані дотримуватися вимог, встановлених Національним банком України відповідно до цього Закону.

Національний банк України має право визначати умови, за яких на учасника банківської групи не поширюються вимоги, установлені Національним банком України відповідно до цього Закону, у тому числі щодо врахування звітності учасників банківської групи під час складання консолідованої/субконсолідованої звітності, розрахунку нормативів банківської групи/підгрупи банківської групи, враховуючи, зокрема, розмір активів учасників банківської групи, співвідношення їхніх активів до консолідованих активів банківської групи, характер їхньої діяльності та взаємовідносин з іншими учасниками банківської групи.

Національний банк України має право встановлювати вимоги до банківської групи та/або підгруп банківської групи на консолідованій та субконсолідованій основі щодо:

- 1) організації ефективної системи корпоративного управління;
- 2) організації комплексної, адекватної та ефективної системи внутрішнього контролю, що включає систему управління ризиками та внутрішній аудит;
- 3) наявності облікових процедур, інформаційних систем, необхідних для забезпечення виконання вимог на консолідованій основі;
- 4) складання та порядку подання консолідованої та субконсолідованої звітності;
- 5) достатності регулятивного капіталу;
- 6) економічних нормативів;
- 7) лімітів та обмежень стосовно певних видів діяльності, у тому числі щодо діяльності на території інших держав;
- 8) порядку подання необхідної звітності та інформації;
- 9) розроблення планів забезпечення безперервної діяльності, фінансування в кризових ситуаціях, відновлення діяльності.

Національний банк України має право встановлювати для банківської групи та/або підгруп банківської групи коефіцієнт левериджу, визначати його значення та порядок розрахунку.

Юридична або фізична особа, яка має намір стати контролером банківської групи, через визначену нею уповноважену особу зобов'язана повідомити про це Національний банк України та надати Національному банку України відомості про таку банківську групу, у тому числі структуру власності банківської групи та види діяльності її учасників, у порядку, встановленому Національним банком України.

У разі виявлення банківської групи, яка не ідентифікована контролером банківської групи або яка ідентифікована ним не в повному складі, Національний банк України у визначеному ним порядку ідентифікує таку банківську групу та приймає рішення про визнання банківської групи або про визнання зміни структури власності банківської групи.

Національний банк України має право вимагати від контролера банку, банківської групи, учасників банківської групи, інших юридичних та фізичних осіб подання інформації та копій документів, необхідних для ідентифікації банківської групи. Контролер банку, банківської групи, учасники банківської групи, інші юридичні та фізичні особи зобов'язані надати Національному банку України на його письмову вимогу та у встановлений ним строк відповідну інформацію та копії документів.

Небанківські фінансові установи, які є учасниками банківської групи, підлягають нагляду з боку Національного банку України в межах нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі відповідно до цього Закону.

Керівник банківської холдингової компанії, його заступники, члени виконавчого органу, члени наглядової ради, головний бухгалтер повинні відповідати вимогам до керівників банків, установленим цим Законом.

Банківська група зобов'язана визначити серед учасників банківської групи відповідальну особу банківської групи - банк, спроможний забезпечити виконання вимог, установлених Національним банком України до банківської групи, та погодити її з Національним банком України. У банківській групі, до складу якої входить материнський банк, відповідальною особою є цей материнський банк.

Погодження Національним банком України відповідальної особи банківської групи здійснюється у порядку, визначеному Національним банком України.

До погодження Національним банком України відповідальної особи банківської групи або в разі, якщо за висновком Національного банку України відповідальна особа, визначена банківською групою, не спроможна забезпечити виконання функцій відповідальної особи, відповідальною особою є банк - учасник банківської групи з найбільшим значенням активів за останній звітний період (квартал).

Учасник банківської групи не пізніше 10 робочих днів після зміни своєї структури власності та/або видів діяльності зобов'язаний повідомити про це відповідальну особу банківської групи.

Відповідальна особа банківської групи зобов'язана повідомити Національний банк України про зміну структури власності банківської групи та/або видів діяльності її учасників не пізніше 30 календарних днів після настання таких змін.

Національний банк України має право вимагати від відповідальної особи банківської групи інформацію щодо учасників банківської групи, необхідну для здійснення банківського нагляду на консолідованій основі. Відповідальна особа банківської групи зобов'язана надавати Національному банку України на його вимогу та у встановлений ним строк відповідну інформацію.

Відповідальна особа банківської групи зобов'язана забезпечити дотримання банківською групою та підгрупами банківської групи вимог, установлених Національним банком України відповідно до цього Закону.

Відповідальна особа банківської групи складає консолідовану/субконсолідовану звітність на основі звітності учасників банківської групи/підгруп банківської групи у порядку, визначеному Національним банком України.

Учасники банківської групи зобов'язані подавати відповідальній особі банківської групи звіти, інформацію та документи, необхідні для підготовки консолідованих звітів, та забезпечувати виконання вимог щодо нагляду на консолідованій основі.

Загальна сума прямої та/або опосередкованої участі учасників банківської групи у статутному капіталі юридичної особи, що не є фінансовою установою, не повинна перевищувати 15 відсотків регулятивного капіталу банківської групи.

Загальна сума прямої та/або опосередкованої участі учасників банківської групи у статутному капіталі всіх юридичних осіб, які не є фінансовими установами, не повинна перевищувати 60 відсотків регулятивного капіталу банківської групи.

Національний банк України за результатами оцінки банківської групи, проведеної ним під час нагляду на консолідованій основі в порядку та спосіб, визначені Національним банком України, має право:

1) встановлювати підвищені вимоги щодо достатності капіталу та підвищені значення економічних нормативів;

2) вимагати від відповідальної особи банківської групи, її керівників, контролера банківської групи вжиття заходів, спрямованих на усунення порушень банківського законодавства, виконання нормативно-правових актів Національного банку України, підтримання на достатньому рівні капіталу та ліквідності для покриття усіх суттєвих ризиків банківської групи та/або підгруп банківської групи, поліпшення якості корпоративного управління, системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками.

Національний банк України здійснює контроль за операціями між учасниками банківської групи, а також за операціями між учасниками банківської групи та пов'язаними з ними особами.

Відповідальна особа банківської групи зобов'язана забезпечити проведення щорічної аудиторської перевірки річної консолідованої фінансової звітності банківської групи аудиторською фірмою та подати результати такої перевірки до Національного банку України в

установленому ним порядку. Вимоги щодо проведення щорічної аудиторської перевірки учасниками банківської групи визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Національний банк України має право вимагати від відповідальної особи банківської групи розширення предмета аудиторської перевірки в порядку та обсягах, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України.

Відповідальна особа банківської групи має право укласти договори на проведення щорічної аудиторської перевірки річної консолідованої фінансової звітності банківської групи з однією аудиторською фірмою не більше ніж сім років поспіль.

Аудиторська фірма (аудитор), що здійснює аудиторську перевірку річної фінансової звітності учасника банківської групи, річної консолідованої фінансової звітності банківської групи та/або надає інші аудиторські послуги, зобов'язана (зобов'язаний) письмово повідомити Національний банк України про виявлені під час проведення аудиторської перевірки та/або надання інших аудиторських послуг порушення банківського законодавства, а також про будь-які події чи факти, які можуть становити суттєву загрозу безпеці та надійності учасника банківської групи або всієї банківської групи, про сумніви щодо їх можливості продовжувати діяльність на безперервній основі не пізніше наступного дня після їх виявлення.

Аудиторська фірма (аудитор) на вимогу Національного банку України зобов'язана (зобов'язаний) надати Національному банку України робочі документи з питань аудиту річної фінансової звітності учасника банківської групи, річної консолідованої фінансової звітності банківської групи";

2) статтю 30 після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

"Національний банк України має право встановлювати вимоги до джерел формування складових регулятивного капіталу".

У зв'язку з цим частину п'яту вважати частиною шостою;

3) статтю 35 викласти в такій редакції:

"Стаття 35. Достатність капіталу та леверидж

Банк та кожний власник істотної участі зобов'язані на постійній основі підтримувати рівень капіталу, достатній для одночасного дотримання:

1) нормативних значень нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу та нормативу достатності основного капіталу, встановлених Національним банком України;

2) підвищених значень нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу та нормативу достатності основного капіталу, встановлених Національним банком України згідно з частиною десятою статті 67 цього Закону;

3) комбінованого буфера капіталу.

Національний банк України, враховуючи потреби забезпечення стабільності банківської системи та загальноприйняті в міжнародній практиці принципи і стандарти, визначає мінімальний розмір регулятивного капіталу банку, мінімальне значення та порядок обчислення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу, нормативу достатності основного капіталу.

Національний банк України має право встановлювати коефіцієнт левериджу, визначати його значення та порядок розрахунку.

Банк зобов'язаний на постійній основі дотримуватися встановленого Національним банком України коефіцієнта левериджу.

Банку забороняється виплачувати дивіденди, розподіляти прибуток у будь-якій формі, якщо така виплата чи розподіл призведуть до недотримання рівня капіталу, необхідного для забезпечення вимог, установлених цією статтею";

4) у статті 39:

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Член ради банку не може бути керівником, посадовою особою та/або членом ради банку чи іншого органу управління іншого банку, зареєстрованого в Україні, крім випадків, передбачених законодавством України".

У зв'язку з цим частини четверту - чотирнадцяту вважати відповідно частинами п'ятою - п'ятнадцятою;

частини п'яту - сьому викласти в такій редакції:

"Рада банку не менш як на одну третину має складатися з незалежних директорів, при цьому кількість незалежних директорів не може становити менше трьох осіб.

Незалежні директори повинні відповідати вимогам, установленим законом щодо незалежності членів наглядової ради акціонерного товариства. Національний банк України має право визначати додаткові вимоги до незалежних директорів банків. Банк зобов'язаний забезпечувати контроль за відповідністю незалежних директорів вимогам цього Закону та інших законів України, а також нормативно-правових актів Національного банку України, а в разі виявлення невідповідності - забезпечити заміну таких незалежних директорів.

До виключної компетенції ради банку належать такі функції:

1) затвердження та контроль за реалізацією стратегії банку, бізнес-плану, планів відновлення діяльності банку, фінансування банку в кризових ситуаціях, забезпечення безперервної діяльності банку;

2) забезпечення організації ефективного корпоративного управління відповідно до принципів (кодексу) корпоративного управління, затверджених загальними зборами учасників банку;

3) затвердження та контроль за виконанням бюджету банку, у тому числі фінансування підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту;

4) затвердження та контроль за реалізацією стратегії та оперативного плану управління проблемними активами банку;

5) забезпечення функціонування та контроль за ефективністю комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю банку, у тому числі системи управління ризиками, внутрішнього аудиту;

6) затвердження та контроль за дотриманням стратегій і політик управління ризиками, декларації схильності до ризиків, переліку лімітів (обмежень) щодо ризиків банку;

7) затвердження та контроль за дотриманням кодексу поведінки (етики), політики запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів у банку;

8) запровадження та контроль за функціонуванням механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку у банку та реагування на такі повідомлення;

9) визначення джерел капіталізації та іншого фінансування банку;

10) визначення кредитної політики банку;

11) затвердження організаційної структури банку, а також структури підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту;

12) затвердження внутрішніх положень про правління банку, про комітети ради банку, про структурні підрозділи з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту, про інші структурні підрозділи, підпорядковані безпосередньо раді банку, які, зокрема, повинні включати порядок звітування перед радою банку;

13) призначення та припинення повноважень голови та членів правління банку, призначення та звільнення головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, керівника підрозділу внутрішнього аудиту;

14) здійснення контролю за діяльністю правління банку, підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту та внесення рекомендацій щодо її вдосконалення;

15) здійснення щорічної оцінки ефективності діяльності правління банку загалом та кожного члена правління банку зокрема, підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту, оцінки відповідності членів правління банку, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, керівника підрозділу внутрішнього аудиту кваліфікаційним вимогам, оцінки відповідності колективної придатності правління банку розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк, а також вжиття заходів з удосконалення механізмів діяльності правління банку та підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту за результатами такої оцінки;

16) визначення порядку роботи та планів роботи підрозділу внутрішнього аудиту;

17) визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту, у тому числі для проведення щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності, затвердження умов договору, що укладається з аудиторською фірмою, встановлення розміру оплати послуг;

18) розгляд висновку зовнішнього аудиту банку та підготовка рекомендацій загальним зборам учасників банку для прийняття рішення щодо висновку зовнішнього аудиту;

19) контроль за усуненням недоліків, виявлених Національним банком України та іншими органами державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю банку, підрозділом внутрішнього аудиту та аудиторською фірмою за результатами проведення зовнішнього аудиту;

20) прийняття рішень щодо створення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб, утворення філій і представництв банку на території інших держав, затвердження їх статутів і положень, а також щодо участі банку в юридичних особах, що становить 10 і більше відсотків їх статутного капіталу;

21) затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладаються з членами правління банку, керівником та працівниками підрозділу внутрішнього аудиту, головним ризик-менеджером, головним комплаєнс-менеджером, встановлення розміру їхньої винагороди;

22) контроль за своєчасністю надання (опублікування) банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України;

23) затвердження та контроль за дотриманням порядку здійснення операцій із пов'язаними з банком особами, який, зокрема, має містити вимоги щодо виявлення та контролю за операціями із пов'язаними з банком особами;

24) визначення політики винагороди в банку відповідно до вимог встановлених Національним банком України, а також здійснення контролю за її реалізацією;

25) здійснення щорічної оцінки ефективності діяльності ради банку загалом та кожного члена ради банку зокрема, комітетів ради банку, оцінки відповідності колективної придатності ради банку розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк, а також вжиття заходів з удосконалення механізмів діяльності ради банку за результатами такої оцінки;

26) здійснення інших повноважень, віднесених до компетенції наглядової ради Законом України "Про акціонерні товариства" або статутом банку";

після частини сьомої доповнити шістьма новими частинами такого змісту:

"Голова та члени ради банку під час виконання ними своїх функціональних обов'язків мають право ознайомлюватися з документами та інформацією з питань діяльності банку, включаючи всі підрозділи банку незалежно від країни їх місцезнаходження, та афілійованих осіб банку, право доступу до системи автоматизації банківських операцій та право отримувати інформацію від керівників і працівників банку з питань, що виникають у зв'язку з виконанням ними функціональних обов'язків.

Рада системно важливого банку зобов'язана утворити такі постійно діючі комітети:

комітет з питань аудиту (аудиторський комітет);

комітет з управління ризиками;

комітет з питань винагород.

Головою комітету з питань аудиту (аудиторського комітету), комітету з управління ризиками та комітету з питань винагород системно важливого банку призначається незалежний директор.

Рада системно важливого банку має право утворювати й інші комітети.

Рада банку, що не визначений Національним банком України системно важливим, має право утворювати постійні чи тимчасові комітети. До складу комітету з питань аудиту (аудиторського комітету) та комітету з питань винагород (у разі їх утворення) має входити хоча б один незалежний директор. Головою комітету з управління ризиками (у разі його утворення) призначається незалежний директор.

Голова ради банку не може бути головою комітету з питань аудиту (аудиторського комітету), комітету з управління ризиками".

У зв'язку з цим частини восьму - п'ятнадцяту вважати відповідно частинами чотирнадцятою - двадцять першою;

частину чотирнадцяту викласти в такій редакції:

"Рада банку зобов'язана у визначеному нею порядку вживати заходів для запобігання виникненню конфліктів інтересів у банку та сприяти їх врегулюванню";

частину п'ятнадцяту виключити;

частину дев'ятнадцяту викласти в такій редакції:

"Банк зобов'язаний щороку, не пізніше 30 квітня, та на вимогу Національного банку України надавати Національному банку України в межах його повноважень щодо здійснення банківського нагляду інформацію про питання, що розглядалися на засіданні (засіданнях) ради банку, у тому числі щодо стану реалізації стратегії, бізнес-плану, стратегії та оперативного плану управління проблемними активами банку, та прийняті щодо них рішення, а також список членів ради банку, присутніх на засіданні (засіданнях) ради банку";

частину двадцять першу виключити;

5) статтю 44 викласти в такій редакції:

"Стаття 44. Внутрішній контроль та управління ризиками

Банк створює комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, що включає систему управління ризиками та внутрішній аудит, згідно з вимогами, установленими Національним банком України.

Система внутрішнього контролю банку має забезпечувати:

- 1) досягнення банком довгострокових цілей, зокрема прибутковості його діяльності;
- 2) здійснення банківської діяльності з урахуванням ризиків;
- 3) відповідність діяльності банку законодавству України та внутрішньобанківським документам;
- 4) достовірність фінансової, управлінської, статистичної звітності банку;
- 5) чіткий розподіл обов'язків, функцій та повноважень між радою банку та правлінням банку, а також між підрозділами банку.

Внутрішній контроль банку здійснюється його підрозділами на трьох рівнях:

бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки діяльності банку - перший рівень;

підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) - другий рівень;

підрозділ внутрішнього аудиту - третій рівень.

Система управління ризиками банку має забезпечувати виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення всіх суттєвих ризиків у діяльності банку з урахуванням розміру банку, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних банком операцій, організаційної структури та профілю ризику банку, особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк.

Банк зобов'язаний згідно з вимогами Національного банку України розробляти та подавати до Національного банку України плани забезпечення безперервної діяльності банку, фінансування банку в кризових ситуаціях, відновлення діяльності банку.

Банк утворює постійно діючі підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) і забезпечує незалежне, об'єктивне та ефективне виконання цими підрозділами своїх обов'язків.

Підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) діють на підставі положень, що затверджуються радою банку, і підпорядковуються головному ризик-менеджеру та головному комплаєнс-менеджеру відповідно. Головний ризик-менеджер та головний комплаєнс-менеджер підпорядковуються раді банку та звітують перед нею.

Кваліфікаційні вимоги до професійної придатності та ділової репутації головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера встановлюються Національним банком України. Головний ризик-менеджер та головний комплаєнс-менеджер вступають на посаду після їх погодження Національним банком України.

Банк має право покласти на головного комплаєнс-менеджера функції відповідального працівника банку за проведення фінансового моніторингу.

Національний банк України має право вимагати заміни головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера, якщо їх професійна придатність та/або ділова репутація не відповідають встановленим Національним банком України кваліфікаційним вимогам. Банк зобов'язаний на вимогу Національного банку України вжити заходів для заміни відповідної особи.

Банк зобов'язаний погоджувати з Національним банком України рішення про звільнення головного ризик-менеджера та головного компласнс-менеджера, крім випадків звільнення таких осіб за власним бажанням, за згодою сторін або у зв'язку із закінченням строку трудового договору (контракту)".

3. Законодавчі та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Банкам протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність та документи у відповідність із вимогами цього Закону.

5. Системно важливим банкам протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом забезпечити виконання вимог частини десятої статті 39 Закону України "Про банки і банківську діяльність" щодо призначення головами комітетів наглядової ради банку незалежних членів такої наглядової ради.

6. Банківська ліцензія у паперовій формі, що була видана до набрання чинності цим Законом, після набрання чинності цим Законом не використовується банком/філією іноземного банку для підтвердження права на здійснення банківської діяльності.

7. Установити, що положення статті 64¹ Закону України "Про Національний банк України" щодо правового захисту поширюються на членів Правління Національного банку України, інших службовців Національного банку України, членів Ради Національного банку України та залучених експертів, які були звільнені з посади в Національному банку України або припинили повноваження члена Ради Національного банку України, або припинили цивільно-правові відносини з Національним банком України після дня набрання чинності цим Законом.

8. Установити, що положення статті 52 Закону України "Про банки і банківську діяльність" щодо визначення пов'язаними з банком осіб, через яких проводиться операція в інтересах осіб, зазначених у частині першій статті 52 Закону України "Про банки і банківську діяльність", застосовуються після дня набрання чинності цим Законом.

9. Кабінету Міністрів України:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

10. Рекомендувати Національному банку України:

забезпечити прийняття актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

11. Фонду гарантування вкладів фізичних осіб:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
30 червня 2021 року
№ 1587-IX

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи
Закон України від 30.06.2021 № 1587-IX
Редакція від 24.12.2023, підстава — 3498-IX
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/1587-20>

Законодавство України
станом на 03.06.2024
чинний

1587-20

Публікації документа

- Голос України від 04.08.2021 — № 146
- Офіційний вісник України від 13.08.2021 — 2021 р., № 62, стор. 19, стаття 3874, код акта [106443/2021](#)
- Урядовий кур'єр від 19.08.2021 — № 160
- Відомості Верховної Ради України від 11.11.2023 — 2023 р., № 6, стор. 2, стаття 16